

Polisfrågor

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet knappt 60 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2010. De behandlade yrkandena rör bl.a. frågor om polisens arbetsmetoder, Tullverkets befogenheter i brottsutredningar, arbetet mot barnsexturism och samarbetet inom EU.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden och hänvisar bl.a. till pågående utrednings- och beredningsarbeten.

I betänkandet finns 16 reservationer (S, MP, SD och V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	8
Utskottets överväganden	9
Polisens arbetsmetoder	9
Provokation och infiltration	9
Polisens möjlighet att begära ut IP-adresser	11
Riskanalys vid vårdnadstvister	12
Personskydd och analys av hotbilder	13
Omhändertagande av berusade personer	15
Polisens handräckning	17
Utredningsgaranti	18
Skydd av de judiska institutionerna	20
Åtgärder mot organiserad brottslighet	21
Kompetensfrågor inom polisen	24
Handledning av poliser	24
Civila utredare inom polisen	26
Trafiksäkerhet inom polisen	28
Polisens våldsanvändning	29
Nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen	30
Beredskapspolisen	31
Samarbetet inom EU	34
Europeiskt polissamarbete	34
Frontex	35
Ordningsvakter och väktare	37
Befogenheter för ordningsvakter m.fl.	37
Auktorisation av ordningsvakter och väktare	39
Tillstånd till offentliga danstillställningar	41
Alkohol- och drogtester i trafiken	42
Drogtester i trafiken	42
Alkohol- och drogtester vid trafikolyckor	44
Vapenlagen m.m.	45
Skärpta straff för vapenbrott	45
Tillstånd för effektbegränsade vapen	47
Statistikredovisning	48
Utökad vapengarderob	49
Arbetet mot barnsexturism	50
Sexuell exploatering av barn	50
Anmälningmöjligheter utomlands och internationellt samarbete	51
Statistik	54
Tullverkets befogenheter och gränskontroll	55
Tullverkets befogenheter	55
Gränskontrollmyndighet	58
Offentliga brottsregister	60
Reservationer	62

1. Personskydd och analys av hotbilder, punkt 4 (S, MP, V)	62
2. Utredningsgaranti, punkt 7 (S, V)	62
3.Handledning av poliser, punkt 10 (S, MP, V)	63
4. Civila utredare inom polisen, punkt 11 (MP, V)	63
5. Nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen, punkt 14 (S, V)	64
6. Europeiskt polissamarbete, punkt 16 (S)	64
7. Frontex, punkt 17 (V)	65
8. Alkohol- och drogtester vid trafikolyckor, punkt 22 (S)	65
9. Skärpta straff för vapenbrott, punkt 23 (S)	66
10. Sexuell exploatering av barn, punkt 27 (MP)	66
11. Internationellt samarbete, punkt 28 (S, V)	67
12. Anmälningmöjligheter utomlands, punkt 29 (S, MP, V)	68
13. Statistik, punkt 30 (S, MP, V)	68
14. Tullverkets befogenheter att leta efter stöldgods, punkt 32 (SD)	69
15. Tullverkets befogenheter i övrigt, punkt 33 (SD)	69
16. Offentliga brottsregister, punkt 35 (SD)	70
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	71
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010	71

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Polisens arbetsmetoder

1. Provokation och infiltration

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju278, 2010/11:Ju370 yrkande 3 och 2010/11:Ju385.

2. Polisens möjlighet att begära ut IP-adresser

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju210.

3. Riskanalys vid vårdnadstvister

Riksdagen avslår motion 2010/11:C314 yrkande 4.

4. Personskydd och analys av hotbilder

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju362.

Reservation 1 (S, MP, V)

5. Omhändertagande av berusade personer

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju253 yrkandena 1 och 2.

6. Polisens handräckning

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju377.

7. Utredningsgaranti

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju293 yrkande 4.

Reservation 2 (S, V)

8. Skydd av de judiska institutionerna

Riksdagen avslår motion 2010/11:Kr302 yrkande 5.

9. Åtgärder mot organiserad brottslighet

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju370 yrkande 4.

Kompetensfrågor inom polisen

10.Handledning av poliser

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju411 yrkande 6.

Reservation 3 (S, MP, V)

11. Civila utredare inom polisen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju411 yrkande 7.

Reservation 4 (MP, V)

12. Trafiksäkerhet inom polisen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju373.

13. Polisens våldsanvändning

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju229.

Nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen

14. Nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju321.

Reservation 5 (S, V)

Beredskapspolisen

15. Beredskapspolisen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju211.

Samarbetet inom EU

16. Europeiskt polissamarbete

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju277.

Reservation 6 (S)

17. Frontex

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Sf368 yrkandena 16 och 17 samt 2010/11:Sf394 yrkande 6.

Reservation 7 (V)

Ordningsvakter och väktare

18. Befogenheter för ordningsvakter m.fl.

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju220 yrkande 2, 2010/11:Ju260 och 2010/11:Ju290.

19. Auktorisation av ordningsvakter och väktare

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju372.

Tillstånd till offentliga danstillställningar

20. Tillstånd till offentliga danstillställningar

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju246.

Alkohol- och drogtester i trafiken

21. Drogtester i trafiken

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju339 och 2010/11:Ju382.

22. Alkohol- och drogtester vid trafikolyckor

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju296 och 2010/11:T411 yrkande 1.

Reservation 8 (S)

*Vapenlagen m.m.***23. Skärpta straff för vapenbrott**

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju299, 2010/11:Ju317 och 2010/11:Ju383.

Reservation 9 (S)

24. Tillstånd för effektbegränsade vapen

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju201.

25. Statistikredovisning

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju218 och 2010/11:Ju348.

26. Utökad vapengarderob

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju381.

*Arbetet mot barnsexturism***27. Sexuell exploatering av barn**

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju252 yrkande 1.

Reservation 10 (MP)

28. Internationellt samarbete

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju237.

Reservation 11 (S, V)

29. Anmälningmöjligheter utomlands

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju252 yrkande 3, 2010/11:Ju320 yrkande 2, 2010/11:Ju352 yrkande 2, 2010/11:Ju353 yrkande 2, 2010/11:Ju402, 2010/11:Ju410 yrkande 2 och 2010/11:Ju416 yrkande 2.

Reservation 12 (S, MP, V)

30. Statistik

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju410 yrkande 5.

Reservation 13 (S, MP, V)

*Tullverkets befogenheter och gränskontroll***31. Tullverkets befogenheter och identitetskontroll**

Riksdagen avslår motion 2010/11:Sk384.

32. Tullverkets befogenheter att leta efter stöldgods

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju363 yrkandena 1 och 2.

Reservation 14 (SD)

33. Tullverkets befogenheter i övrigt

Riksdagen avslår motionerna 2010/11:Ju370 yrkande 1, 2010/11:Ju396, 2010/11:Ju397 och 2010/11:Ju398.

Reservation 15 (SD)

34. Gränskontrollmyndighet

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju292.

*Offentliga brottsregister***35. Offentliga brottsregister**

Riksdagen avslår motion 2010/11:Ju425 yrkandena 1 och 2.

Reservation 16 (SD)

Stockholm den 31 maj 2011

På justitieutskottets vägnar

Kerstin Haglö

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kerstin Haglö (S), Johan Linander (C), Krister Hammarbergh (M), Ulrika Karlsson i Uppsala (M), Christer Adelsbo (S), Helena Bouveng (M), Elin Lundgren (S), Johan Pehrson (FP), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Patrick Reslow (M), Maria Ferm (MP), Caroline Szyber (KD), Kent Ekeröth (SD), Lena Olsson (V), Mattias Jonsson (S) och Pia Hallström (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet knappt 60 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2010. De behandlade yrkandena rör bl.a. frågor om polisens arbetsmetoder, Tullverkets befogenheter i brottsutredningar, arbetet mot barnsexturism och samarbetet inom EU.

Utskottets överväganden

Polisens arbetsmetoder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tolv motionsyrkanden om polisens arbetsmetoder.

Jämför reservationerna 1 (S, MP, V) och 2 (S, V).

Provokation och infiltration

Motionerna

I motion Ju278 (M) anför motionären att möjligheten att använda brottsprovokation när det gäller sexualbrott mot unga på Internet bör utredas. I motion Ju385 (M) anser motionären att en översyn av reglerna om brottsprovokation är nödvändig och att denna bör resultera i tydliga gränsdragningar. Likaså behövs tydliga lagregler för infiltration. Motionären understryker vidare vikten av att Polismetodutredningens arbete utmynnar i ett regelverk som möjliggör ett effektivare polisarbete. I motion Ju370 yrkande 3 (FP) anser motionären att det för att stärka rättssäkerheten i lag måste tydliggöras i vilka fall provokation ska tillåtas och vilka typer av provokation som är laglig.

Bakgrund

En särskild metod i arbetet med att upptäcka och beivra brott är s.k. provokation. I Sverige finns det inte någon uttrycklig författningsreglering av i vad mån de brottsbekämpande myndigheterna får använda sig av provokationer eller av den straffrättsliga betydelsen av att ett brott kommit till efter provokation. Viss provokation anses enligt allmänna principer vara tillåten (s.k. bevisprovokation), medan viss annan provokation anses vara otillåten (s.k. brottsprovokation). Gränsen mellan det ena och det andra slaget av provokation är emellertid inte alltid lätt att bestämma. Det finns inte heller i den juridiska doktrinen någon i alla delar enhetlig syn på denna gränsdragning liksom inte heller på frågor om myndigheternas rapporterings-, anmälnings-, ingripande- och åtalsplikt samt straffansvar för en framprovocerad gärning.

I december 2010 lämnade Polismetodutredningen (Ju 2008:01) sitt slutbetänkande Särskilda spaningsmetoder (SOU 2010:103). Vad gäller provokativa åtgärder föreslås en reglering när det gäller sådana åtgärder som kan leda till att någon förmås att begå en brottslig gärning (särskilda provokativa åtgärder). Sådana särskilda provokativa åtgärder ska få vidtas

inom ramen för en förundersökning under förutsättning att det finns en stark misstanke om allvarlig brottslighet, att åtgärderna är av synnerlig vikt för utredningen och att skälen för åtgärderna uppväger det intrång eller men i övrigt som de innebär för allmänna eller enskilda intressen. Avgörande för tillåtligheten ska inte vara huruvida åtgärden leder till (eller riskerar att leda till) att någon förmås att begå brott eller ej. Frågor om provokativa åtgärder inom ramen för en förundersökning föreslås prövas av åklagaren. Brott som någon har förmåtts att begå genom en särskild provokativ åtgärd ska enligt förslaget inte få lagföras. Det innebär att en generell straffrihetsregel införs för dessa fall. Den föreslagna regleringen skiljer således mellan tillåtligheten av provokativa åtgärder som polisiär arbetsmetod och provokationens straffrättsliga konsekvenser.

När det gäller sådan spaning som utförs dolt under täckmantel – infiltration – sker den i dag med stöd av de allmänna befogenheterna i polislagen. Utredningen bedömer att infiltrationsoperationer i sig inte utgör ett sådant intrång i den personliga integriteten att de behöver regleras särskilt. Däremot finns det skäl att närmare reglera vissa särskilda åtgärder som vidtas i samband med infiltrationsoperationer. Här nämner utredningen särskilt tillträde till bostad och tillstånd att begå annars brottsliga gärningar. Vidare föreslås det att en åklagare ska få besluta att lägga ned en förundersökning, om det finns anledning att anta att det genom förundersökningens fortsatta bedrivande eller genom lagföring av brottet skulle uppstå en påtaglig risk för att avslöja eller på annat sätt äventyra syftet med en infiltrationsoperation.

Betänkandet har skickats ut på remiss. Remisstiden löper ut den 1 juli 2011.

Tidigare utskottsbehandling

Liknande motionsyrkanden behandlades av utskottet i sak senast i betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (yrkandet behandlades även förenklat i bet. 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 15 f.) konstaterade utskottet att en utredare hade fått i uppdrag att överväga vissa frågor angående de brottsutredande myndigheternas dolda spanings- och utredningsverksamhet. Mot den bakgrunden ansåg utskottet att yrkandet om en översyn av regelverket för polisens arbetsmetoder vad gäller infiltration och provokation var tillgodosett.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Polismetodutredningen har lämnat sitt slutbetänkande Särskilda spaningsmetoder. Betänkandet har remitterats. I betänkandet föreslås det, som framgår ovan, en reglering av provokativa åtgärder som kan leda till att någon förmås att begå en brottslig gärning. Vidare

föreslås en närmare reglering av vissa särskilda åtgärder som vidtas i samband med infiltrationsoperationer. Beredningen av betänkandet bör inte föregripas. Motionerna Ju278, Ju370 yrkande 3 och Ju385 bör därför avslås.

Polisens möjlighet att begära ut IP-adresser

Motionen

I motion Ju210 (S) yrkar motionären att polisen vid kränkningar på Internet ska kunna begära att få ta del av identitetsuppgifter kopplade till en viss IP-adress, även i de fall brottet bara har böter i straffskalan.

Bakgrund

En IP-adress eller ett IP-nummer är en teknisk uppgift som krävs för att terminaler ska kunna identifiera och kommunicera med varandra i ett datornätverk med hjälp av kommunikationsprotokollet Internet Protocol (IP). En IP-adress har koppling till ett abonnemang, och det är genom IP-adressen möjligt att identifiera vilken abonnent som vid en viss tidpunkt varit uppkopplad mot Internet. För att de brottsbekämpande myndigheterna ska få uppgifter om abonnemang, t.ex. en IP-adress, från dem som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst krävs enligt 6 kap. 22 § första stycket 2 lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation att det är fråga om misstanke om brott för vilket fängelse är föreskrivet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter.

Regeringen överlämnade den 16 december 2010 lagrådsremissen De brottsbekämpande myndigheternas tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation. I lagrådsremissen (s. 103 f.) föreslår regeringen att skyldigheten för operatörerna att lämna ut uppgifter om abonnemang till de brottsbekämpande myndigheterna i samband med misstanke om brott inte ska vara begränsad till brott av viss svårhetsgrad. Regeringen anför bl.a. att de brottsbekämpande myndigheternas behov av tillgång till abonnemangsuppgifter har förändrats påtagligt i och med den tekniska utvecklingen och det sätt på vilket brottsligheten på t.ex. Internet har utvecklats. Det finns, enligt regeringen, ett stort behov av sådana uppgifter både i fråga om brott som har fängelse i straffskalan men som vanligen föranleder en bötespåföljd och i fråga om sådana brott som bara har böter i straffskalan, t.ex. ärekränkningssbrotten. Vid en avvägning mellan det integritetsintrång ett utlämnande av abonnemangsuppgifter innefattar å ena sidan och den stora betydelse uppgifterna ofta har för polisens möjlighet att över huvud taget kunna utreda brott som begås på Internet å andra sidan, anser regeringen att skälen för att låta polisen få en mer omfattande tillgång i framtiden till abonnemangsuppgifter väger klart tyngre än enskildas motsvarande intresse av integritetsskydd.

Någon proposition med anledning av lagrådsremissen har inte lämnats till riksdagen.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har senast behandlat frågan om IP-nummer i betänkande 2009/10: JuU13 Polisfrågor. I betänkandet (s. 14 f.) uttalade utskottet att regelverket kring polisens användning av elektronisk kommunikation innehåller svåra avvägningar mellan integritet och effektivitet. Utskottet konstaterade att Polismetodutredningen hade lämnat delbetänkandet En mer rättssäker inhämtning av elektronisk kommunikation i brottsbekämpningen (SOU 2009:1). I betänkandet föreslog utredningen att en uppgift om vem som har ett visst IP-nummer vid ett visst tillfälle ska kunna lämnas ut vid misstanke om brott, även om det kan förväntas ge enbart böter som påföljd i det enskilda fallet. Utskottet ansåg inte att beredningen av betänkandet borde föregripas, varför motionen borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Som nämnts ovan överlämnade regeringen den 16 december 2010 lagrådsremissen De brottsbekämpande myndigheternas tillgång till uppgifter om elektronisk kommunikation. I lagrådsremissen föreslår regeringen att skyldigheten för operatörer att lämna ut uppgifter om abonnemang till de brottsbekämpande myndigheterna inte ska vara begränsad till brott av viss svårhetsgrad. Mot denna bakgrund anser utskottet att motionsyrkandet får anses vara tillgodosett. Motion Ju210 bör avslås.

Risikanalys vid vårdnadstvister

Motionen

I motion C314 (M) yrkande 4 menar motionärerna att det är angeläget att Rikspolisstyrelsen ges i uppdrag att följa upp vilket genomslag styrelsens riktlinjer för polisiära riskanalyser vid våld har fått i polisens arbete.

Bakgrund

I juli 2010 beslutade Rikspolisstyrelsen om Riktlinjer för polisiära riskanalyser vid våld på individnivå (PoA-400-1222/09). Av riktlinjerna framgår det att det inom polisen finns ett allt större fokus på hot- och riskbedömningar och att det under senare år har skett en stor utveckling inom området, framför allt när det gäller utbildning och införande av bedömningsinstrument i form av strukturerade checklistor för hot- och riskbedömningar. Därför behövs, enligt Rikspolisstyrelsen, nya nationella riktlinjer för hot och riskbedömningar. Sådana riktlinjer har också en viktig betydelse för det utvecklingsarbete som bedrivs framför allt när det gäller brott

i nära relationer, grov organiserad brottslighet och polisens brottsoffer- och personsäkerhetsarbete. Syftet med riktlinjerna är att de ska bidra till att polisen arbetar på ett mer enhetligt, professionellt och strukturerat sätt med riskanalyser vid våld på individnivå. Av riktlinjerna framgår det att tidigare forskning har visat att en liten grupp personer utsätts för en stor andel av alla brott. Om polisen i det brottsförebyggande arbetet tar hänsyn till fenomenet upprepad utsatthet, är det möjligt att inrikta särskilda insatser för de personer som man vet löper en förhöjd risk att utsättas för brott. Målgruppen för strukturerade riskanalyser är bred och kan omfatta målsägande, vittnen och anhöriga, men också polisanställda som i sin yrkesutövning riskerar att utsättas för våld eller hot.

Justitieutskottet har fått information om att det för närvarande pågår en förstudie vid Rikspolisstyrelsen om utvecklingen av arbetet med riskanalyser vid våld. Uppdraget är bl.a. att se över kompetensbehov och behovet av en checklista för att bedöma risker vid våld mot person. Förstudien kommer att redovisas under november 2011. Rikspolisstyrelsen beslutade i december 2010 att i samband med tillsyn även ställa frågor om myndigheternas användande av strukturerade metoder. Vidare har Rikspolisstyrelsen under hösten och vintern 2010 tagit fram stöd till polismyndigheterna i syfte att sprida och tillämpa riktlinjer.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att Rikspolisstyrelsen i juli 2010 beslutade om riktlinjer för polisiära riskanalyser på individnivå. Det pågår nu ett arbete med att utveckla riktlinjerna och att stödja polismyndigheterna i syfte att riktlinjerna ska spridas och tillämpas. Mot denna bakgrund anser utskottet att yrkandet får anses vara tillgodosett. Motion C314 yrkande 4 bör därför avslås.

Personskydd och analys av hotbilder

Motionen

I motion Ju362 (S) anför motionären att det bör göras en översyn av Säkerhetspolisens personskydd och behovet av att utveckla myndigheternas förmåga att analysera hotbilder.

Bakgrund

Av 2 § förordningen (2002:1050) med instruktion för Säkerhetspolisen framgår det bl.a. att Säkerhetspolisen har till uppgift att inom Rikspolisstyrelsen leda och bedriva polisverksamhet när det gäller bevaknings- och säkerhetsarbete som avser den centrala statsledningen eller som har samband med statsbesök och liknande händelser samt annat personskydd i den utsträckning som Rikspolisstyrelsen bestämmer.

Av Rikspolisstyrelsens föreskrifter om personskyddsverksamheten avseende den centrala statsledningen, statsbesök m.m. (RPSFS 2006:5, FAP 224–2) framgår det att med den centrala statsledningen avses statschefen, talmannen, riksdagsledamöterna, statsministern, statsråden, kabinetssekreteraren och statssekreterarna. Med statsbesök avses ett officiellt besök av en utländsk statschef. Med liknande händelse avses bl.a. ett icke officiellt besök av en utländsk statschef. Med annat personskydd avses personskydd efter särskilt beslut såsom beträffande kungafamiljen och en främmande stats beskickningsmedlemmar.

Säkerhetspolisen bedömer hotbilden och riskerna för skyddspersonerna. En grundläggande bedömning av hotbilden, en s.k. taktisk hotbilda-bedömning, ska enligt föreskrifterna göras för samtliga skyddspersoner i den centrala statsledningen samt för andra skyddspersoner efter särskilt beslut. En taktisk hotbilda-bedömning kan upprättas för enskilda skyddspersoner eller för en grupp av skyddspersoner. De taktiska hotbilda-bedömningarna ska omprövas minst två gånger per år. Däremellan ska hotbilda-bedömningarna uppdateras kontinuerligt. Efter en avslutad hotbilda-bedömning ska det göras en riskbedömning. I denna bedömning ska hänsyn tas till förhållanden som bidrar till eller försvårar att hotet realiserar, sannolikheten för samt konsekvenserna av detta. Utfallet ska dokumenteras i en riskbedömning enligt en skala där 1 innebär ringa risk och 5 överhängande risk. Riskbedömningen ska ligga till grund för beslut om personskyddsinsatser.

Enligt 2 a § polislagen (1984:387) får polisen bedriva särskilt personsäkerhetsarbete beträffande vittnen och andra hotade personer. Av förordningen (2006:519) om särskilt personsäkerhetsarbete m.m. framgår det bl.a. att en person får bli föremål för särskilt personsäkerhetsarbete om det finns en påtaglig risk för att allvarlig brottslighet riktas mot hans eller hennes eller en närståendes liv, hälsa, frihet eller frid. Den som är föremål för särskilt personsäkerhetsarbete kan bl.a. få hjälp med de säkerhetsåtgärder som bedöms möjliga och nödvändiga att genomföra. Han eller hon ska även få hjälp med myndighetskontakter och annat som krävs för att personsäkerhetsarbetet ska kunna bedrivas. Närmare föreskrifter och allmänna råd om särskilt personsäkerhetsarbete m.m. har meddelats av Rikspolisstyrelsen (RPSFS 2009:15, FAP 480–1). Rikspolisstyrelsen har vidare konstaterat att det finns ett behov av ökad nationell samordning när det gäller personsäkerhetsarbetet vid polismyndigheterna. Rikspolisstyrelsen har därför i samverkan med Säkerhetspolisen och Polishögskolan tagit fram nya föreskrifter och riktlinjer om personsäkerhet samt en metodhandbok till stöd för personsäkerhetshandläggare vid polismyndigheterna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att Rikspolisstyrelsen, som framgår ovan, har tagit initiativ till ett arbete där styrelsen tillsammans med Säkerhetspolisen och Polishögskolan har tagit fram nya riktlinjer för personsäkerheten och

en metodhandbok. Utskottet ser positivt på det arbete som bedrivs och vill även betona att det är viktigt att arbetet följs upp och utvärderas. I sammanhanget vill utskottet även nämna den parlamentariska kommitté (Polisorganisationskommittén) som av regeringen bl.a. har fått i uppdrag att analysera i vilken utsträckning polisens nuvarande organisation är ett hinder för de krav regeringen ställer på högre kvalitet, ökad kostnadseffektivitet, ökad flexibilitet och väsentligt förbättrade resultat i polisens verksamhet. Kommittén ska också föreslå hur ansvar och befogenheter i styrningen av polisens verksamhet kan tydliggöras samt ta ställning till och komma med förslag i frågor som rör polisens tillgänglighet, synlighet och samarbete med andra. Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2012. Utskottet menar att utredningen kan komma att få betydelse för polisens arbete även med denna fråga. Mot bakgrund av det arbete som pågår, såväl inom Rikspolisstyrelsen som i kommittén, anser utskottet inte att det finns anledning för riksdagen att ta något initiativ i frågan. Riksdagen bör därför avslå motion Ju362.

Omhändertagande av berusade personer

Motionen

I motion Ju253 (M) yrkandena 1 och 2 anför motionären att den som omhändertas med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) ska genomgå alkoholtest om han eller hon så önskar. Vidare anför motionären att den som omhändertas ska erbjudas läkarundersökning för att utesluta andra bakomliggande orsaker, t.ex. sjukdomstillstånd.

Bakgrund

Lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) trädde i kraft den 1 januari 1977. Samtidigt avskaffades bestämmelserna i brottsbalken om straffansvar för fylleri. När reglerna i LOB infördes avsåg de att skapa en grundval för ett nytt förhållningssätt beträffande omhändertagande och behandling av personer som är berusade på allmän plats. Lagen var i första hand en social skyddslagstiftning där omsorgen om den enskilda individen skulle komma i förgrunden (prop. 1975/76:113, bet. 1975/76:JuU37).

Av 1 § LOB framgår det att den som anträffas så berusad av alkoholdrycker eller annat berusningsmedel att personen inte kan ta hand om sig själv eller annars utgör en fara för sig själv eller för någon annan får omhändertas av en polis. Om det behövs med hänsyn till den omhändertagnes tillstånd, ska personen så snart det kan ske undersökas av läkare (3 §). En omhändertagen person som inte bereds vård på sjukhus eller annars kan friges får hållas kvar. Den omhändertagne får i det sammanhanget tas i förvar om det är nödvändigt med hänsyn till ordning och säkerhet (4 §).

En polis som omhändertagit någon med stöd av LOB ska så skyndsamt som möjligt anmäla åtgärden till sin förman. Har omhändertagandet inte redan upphört, ska förmannen omedelbart pröva om åtgärden ska bestå (5 §).

Den omhändertagne ska frigges så snart det kan ske utan men för denne och det inte längre finns anledning till omhändertagande. Frigivandet ska dock alltid äga rum senast inom åtta timmar efter omhändertagandet, om det inte uppenbarligen är förenligt med den omhändertagnes eget intresse att personen får kvarstanna en kortare tid därutöver (7 §).

I Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om omhändertagande av berusade personer (RPSFS 2000:57, FAP 023–1) finns ytterligare föreskrifter om läkarundersökning och överlämnande till vård. Av dessa framgår det bl.a. att läkarundersökning vid ett omhändertagande ska göras om tillståndet misstänks vara förorsakat av sjukdom.

I april 2008 beslutade regeringen om direktiv och att tillsätta en särskild utredare för att göra en översyn av den samlade svenska missbruks- och beroendevården. I uppdraget ingick även att se över hur ansvaret för tillnyktringsverksamheter enligt LOB bör organiseras för att säkerställa att den som omhändertas får en adekvat tillsyn och omvårdnad (dir. 2008:48). Utredningen, som antog namnet Missbruksutredningen, överlämnade i april 2011 slutbetänkandet Bättre insatser vid missbruk och beroende – Individen, kunskapen och ansvaret (SOU 2011:35). Av betänkandet (s. 124 f.) framgår att förvaring av berusade personer hos polisen i arrest innebär en risk för den omhändertagne eftersom det ofta är svårt att tillgodose behovet av medicinsk bedömning och övervakning. Utifrån ett omvårdnadsperspektiv framstår vidare tillnyktring i lokaler som inte är anpassade för omvårdnad som otillfredsställande och otidsenliga. Utredningen föreslår bl.a. att landstinget i egenskap av huvudman för hälso- och sjukvården ska ansvara för att tillhandahålla tillnyktringsverksamhet med adekvat medicinsk kompetens.

Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

Liknande motionsyrkanden behandlades av utskottet senast i betänkande 2006/07:JuU6 Polisfrågor (s. 37 f.). Utskottet föreslog att de då aktuella motionsyrkandena skulle avslås med hänvisning till pågående beredning.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att frågan om formerna för omhändertagande enligt LOB nu övervägs så att den som omhändertas får en adekvat tillsyn och omvårdnad. Bland annat föreslås i betänkandet att landstinget i egenskap av huvudman för hälso- och sjukvården ska ansvara för att tillhandahålla tillnyktringsverksamhet med adekvat medicinsk kompetens. Som

redovisats ovan bereds betänkandet inom Regeringskansliet. Beredningen bör inte föregripas, varför riksdagen bör avslå motion Ju253 yrkande 1 och 2.

Polisens handräckning

Motionen

I motion Ju377 (M) anför motionärerna att de transporter som polisen i dag utför av unga som har omhändertagits med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen om vård av missbrukare i vissa fall bör kunna utföras av andra myndigheter.

Bakgrund

På LVM-hem tvångsvårdas personer enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall. Flertalet av de ungdomar som vårdas på särskilda ungdomshem är tvångsomhändertagna enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Även slutna ungdomsvård enligt lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård (LSU) verkställs på särskilda ungdomshem. På LVU- och LVM-hem vårdas även ett antal personer frivilligt enligt socialtjänstlagen (2001:453). Enligt 45 § LVM, 43 § LVU och 20 § LSU ska polismyndigheterna i vissa situationer lämna biträde med transporter enligt dessa lagar. I första hand ska kommunerna och institutionerna emellertid använda egen personal för att ombesörja transporter. En regel om polismyndighetens hjälp med förpassning av personer som dömts till slutna ungdomsvård finns i 9 § andra stycket LSU. Statens institutionsstyrelse (Sis) är vidare enligt vissa författningar rörande internationellt straffrättsligt samarbete ansvarig för transporter av personer som är dömda till slutna ungdomsvård. I vissa sådana fall kan polisen lämna biträde.

De enskilda institutionerna inom Sis har tillgång till normalutrustade personbilar. En transport utförs i enlighet med en utarbetad trafiksäkerhetspolicy. Transporten föregås av en riskbedömning, bl.a. för att avgöra hur många anställda som ska medfölja transporten. Vid varje transport ska minst två anställda medfölja. Flertalet anställda vid institutionerna har genomgått en särskild säkerhetsutbildning. Denna är inriktad på hur konflikter ska förhindras, men innefattar även kunskap i självförsvar samt hur man bör förfara vid exempelvis rymningsförsök. När personalen vid institutionerna själv utför en transport har den enligt 24 kap. brottsbalken viss möjlighet att straffritt tillgripa våld, men saknar i övrigt tvångsbefogenheter.

Regeringen beslutade i mars 2009 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av verksamheten med transporter av frihetsberövade personer (dir. 2009:14). Syftet var att åstadkomma en tydlig och heltäckande reglering som skapar förutsättningar för en rättssäker och effektiv transportverksamhet. I november 2009 utvidgades uppdraget vad gällde

myndigheternas behov av information i samband med handräckning (dir. 2009:105). Utredningen, som har antagit namnet Utredningen om transporter av frihetsberövade personer, överlämnade i januari 2011 sitt betänkande Transporter av frihetsberövade (SOU 2011:7). Utredningen föreslår bl.a. att frågor om handräckning bör regleras uttömmande i respektive författning. Innebörden av ett förtydligande av förutsättningarna för handräckning bör vara att handräckning endast får begäras när det finns grundad anledning att anta att polisens (eller – i fråga om transporter – Kriminalvårdens) särskilda tvångsbefogenheter är motiverade för åtgärdens genomförande. En rimlig utgångspunkt, enligt utredningen, bör vara att användningen av de särskilda befogenheter som de beställande myndigheternas personal har vid transporter i första hand ska ses som en nödvändig lösning för att hantera situationer som redan har uppkommit. I de fall myndigheten däremot på förhand kan förutse situationer då mer ingripande former av tvång kan behöva tillgripas och bedömer att den egna personalen med rimliga resurser svårtligen skulle kunna bemästra dessa situationer, bör däremot förutsättningarna för handräckning i allmänhet anses vara uppfyllda.

Regeringen gav den 28 april 2011 Statskontoret i uppdrag att genomföra en konsekvensanalys av de förslag som lämnats i betänkandet Transporter av frihetsberövade (SOU 2011:7). Utgångspunkten för Statskontorets arbete bör vara en effektivitetsanalys av transportverksamheten såsom den bedrivs inom det nuvarande uppdrag och dess organisation. Uppdraget ska redovisas senast den 31 oktober 2011.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har betänkandet Transporter av frihetsberövade lämnats till regeringen, och Statskontoret har fått i uppdrag att senast den 31 oktober 2011 genomföra en konsekvensanalys av de förslag som lämnats i betänkandet. Utskottet anser inte att detta arbete bör föregripas varför riksdagen bör avslå motion Ju377.

Utredningsgaranti

Motionen

I motion Ju293 (S) yrkande 4 anser motionärerna att det bör införas en utredningsgaranti som innebär att den som anmäler brott ska få återkoppling om hur ärendet hanteras inom maximalt en månad.

Bakgrund

En förundersökning ska enligt 23 kap. 1 § rättegångsbalken inledas så snart det på grund av angivelse eller annat skäl finns anledning att anta att ett brott som hör under allmänt åtal har förövats. Brottutredande myndigheter (polisen och åklagaren) är enligt förundersökningskungörelsen

(1947:948) skyldig att underrätta målsäganden när åtal väcks. Vidare ska en målsägande som angett brottet eller begärt att bli underrättad eller anmält enskilt anspråk underrättas om beslut om att inte inleda eller lägga ned en förundersökning samt om beslut att inte väcka åtal. Några generella regler om hur lång tid en förundersökning kan pågå finns inte. I förundersökningskungörelsen föreskrivs det dock att en förundersökning där målsäganden är under 18 år ska bedrivas särskilt skyndsamt om brottet riktats mot målsägandens liv, hälsa, frihet eller frid och det för brottet är föreskrivet fängelse i minst sex månader. Förundersökningen ska vara avslutad och beslut i åtalsfrågan fattat inom tre månader från den tidpunkt någon skäligen kan misstänkas för brottet. I lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare finns bestämmelser om att en förundersökning mot den som inte fyllt 18 år som gäller brott på vilket fängelse kan följa ska bedrivas särskilt skyndsamt. Förundersökningen ska vara avslutad och beslut i åtalsfrågan fattas så snart det kan ske och senast inom sex veckor från dagen för delgivning av misstanke.

Regeringen gav i maj 2009 (dir. 2009:35) en särskild utredare i uppdrag att bl.a. utreda hur förundersökningarnas kvalitet bäst kan säkerställas. För att enskilda ska ha förtroende för rättsväsendet är det, enligt regeringen, viktigt att den brottsbekämpande verksamheten bedrivs under former som säkerställer höga krav på rättssäkerhet och effektivitet. Bland annat ska tiden mellan brottsanmälan och dom vara kort. De brottsutredande myndigheterna ska säkerställa att det finns förutsättningar för deras personal att bedriva förundersökningar i enlighet med den rättsliga regleringen och att de kvalitetskrav som ställs på förundersökningarna upprätthålls. Myndigheterna ansvarar för att personalen har de kunskaper som krävs och sådana arbetsförhållanden att de kan möta de angivna kraven. För att detta ska vara möjligt måste myndigheterna kontinuerligt utveckla sina metoder för att följa upp och kontrollera kvaliteten i brottsutredningsverksamheten. Enligt regeringen har det vid flera polismyndigheter utvecklats system för kvalitetssäkring, och dessa system omfattar i de flesta fall att åklagaren som förundersökningsledare lämnar synpunkter på den genomförda utredningen till berörda befattningshavare inom polisen. Inom Åklagarmyndigheten har det också bedrivits arbete om förundersökningarnas kvalitet och upprättats dokument för kvalitetsutveckling och kvalitetsuppföljning. Den särskilda utredaren ska enligt direktivet utvärdera de metoder som de brottsutredande myndigheterna tillämpar för kvalitetssäkring och vid behov lämna förslag till hur dessa metoder kan utvecklas och förbättras. Den 18 maj 2011 överlämnades Förundersökningsutredningens (Ju 2009:07) slutbetänkande Förundersökning – objektivitet, beslag, dokumentation m.m. (SOU 2011:45).

Tidigare utskottsbehandling

Liknande motionsyrkanden om polisens effektivitet behandlades senast av utskottet i betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor (s. 9 f.). I betänkandet instämde utskottet i vad motionärerna hade anfört om att polisens verksamhet måste vara effektiv och att förundersökningar måste bedrivas så att tiden från anmälan om brottet till lagföring blir så kort som möjligt. Utskottet uttalade vidare att regeringens mål om 20 000 poliser till 2010 skapade goda personella förutsättningar att i större utsträckning ingripa mot brott och att slutföra brottsutredningar på kortare tid. Vidare utgick utskottet från att regeringen noga följer frågor om vidare effektiviseringar av polisverksamheten och att åtgärder vidtas om det visar sig nödvändigt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer fortfarande i vad motionärerna har anfört om att det är viktigt att anmälda brott handläggs effektivt så att tiden mellan anmälan om brottet till lagföring blir så kort som möjligt. Vidare är det viktigt att förundersökningarna håller en hög kvalitet. Som framgår ovan har en särskild utredare haft i uppdrag att utreda hur förundersökningarnas kvalitet bäst kan säkerställas.

Förundersökningsutredningen har nu lämnat sitt slutbetänkande Förundersökning – objektivitet, beslag, dokumentation m.m., vilket bl.a. behandlar frågor om kvalitetssäkring av förundersökningar. Utskottet anser inte att remissbehandlingen och beredningen av betänkandet bör föregripas, varför riksdagen bör avslå motion Ju293 yrkande 4.

Skydd av de judiska institutionerna

Motionen

I motion Kr302 (KD, C) yrkande 5 yrkar motionärerna att de judiska institutionerna och den judiska livsstilen i Sverige ska skyddas. Motionärerna anför att det inte är rimligt att den judiska befolkningen i Sverige bär hela kostnaden för säkerhetsarrangemang till följd av hot och våld orsakade av den ökade antisemitismen.

Bakgrund

Justitieminister Beatrice Ask svarade den 14 april 2010 på en skriftlig fråga (fr. 2009/10:705) att säkerheten för de judiska trossamfunden i Sverige i första hand är en fråga för polisen och att det finns en nära dialog mellan polisen och de berörda samfunden. Justitieministern såg därför inte

i nuläget någon anledning att ta ytterligare initiativ för att öka skyddet för eller att utreda i vilken omfattning staten ekonomiskt kan biträda de judiska församlingarna.

I debatten den 9 april 2010 besvarade justitieministern interpellation 2009/10:307. Hon anförde bl.a. att dialogen mellan de judiska trossamfundet och polisen i praktiken innebär att det lokalt finns utsedda kontaktpersoner inom bl.a. närpolisen som samverkar med företrädare för församlingarna och samordnar säkerheten på olika sätt. Också företrädare för de judiska församlingarnas säkerhetsorganisation är involverade i det arbetet. Kontaktpersonerna träffas regelbundet och stämmer av information, inte minst inför olika evenemang och annat.

Säkerhetspolisen och Brottsförebyggande rådet har på regeringens uppdrag sammanställt en rapport om våldsam extremism i Sverige inom vit makt-miljön och den autonoma miljön. Syftet med rapporten Våldsam politisk extremism (Rapport 2009:15), som presenterades i juli 2009, är att utgöra ett kunskapsunderlag om våldsam extremism som kan ligga till grund för att utforma strategier och konkreta åtgärder för att motverka denna typ av brottslighet. I rapporten konstateras att det inom stora delar av främst vit makt-miljön förekommer antisemitism.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att alla människor i Sverige kan känna sig trygga, oavsett ursprung eller trosuppfattning. Medborgarnas säkerhet och skyddet av egendom, men också rätten att fritt utöva sin religion, är och ska vara en självklarhet i Sverige. Mot bakgrund av vad som ovan beskrivits om det samarbete som finns mellan polisen och de judiska trossamfundet när det gäller bl.a. säkerhet är utskottet inte i nuläget berett att ta ett initiativ i frågan. Riksdagen bör därför avslå motion Kr302 yrkande 5.

Åtgärder mot organiserad brottslighet

Motionen

I motion Ju370 (FP) yrkande 4 anför motionären att man bör ta krafttag mot den organiserade brottsligheten, bl.a. genom att förstärka Rikskriminalpolisens resurser genom att skapa en nationell operativ enhet mot grova brott.

Bakgrund

Chefen för Justitiedepartementet gav i december 2007 ett antal experter i uppdrag att lämna förslag till åtgärder som lägger grunden till en effektivare och mer uthållig bekämpning av den grova organiserade brottsligheten. Experternas förslag har redovisats i promemorian Nationell mobilisering mot den grova organiserade brottsligheten – överväganden och förslag

(Ds 2008:38). Med utgångspunkt från promemorian gav regeringen i juli 2008 Rikspolisstyrelsen i uppdrag (Ju2008/5776/PO) att tillsammans med Ekobrottsmyndigheten, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten mobilisera mot den grova organiserade brottsligheten. I uppdraget ingick att vidta åtgärder för att

- inrätta särskilda aktionsgrupper vid åtta polismyndigheter och Rikskriminalpolisen
- etablera permanenta myndighetsgemensamma regionala underrättelsecenter på åtta platser i landet
- fortsätta att utveckla ett myndighetsgemensamt nationellt underrättelsecenter
- säkerställa en bred myndighetsrepresentation i Operativa rådet där representanterna har befogenhet att fatta bindande beslut för den myndighet de företräder.

Rikspolisstyrelsen gavs i uppdrag att samordna arbetet. Under 2010 anslöts även Försäkringskassan till den myndighetsgemensamma satsningen mot grov organiserad brottslighet och myndigheten ingår numera både i Samverkansrådet och i Operativa rådet.

Av uppdraget framgick att utgångspunkten var att detta genomfördes utifrån en lägesbild som myndigheterna har tagit fram gemensamt och som utmynnade i ett beslut om en gemensam nationell strategisk inriktning. I uppdraget ingick också att årligen redovisa resultaten av den särskilda satsningen för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten.

Slutredovisningen av uppdraget överlämnades till regeringen i juni 2009 (PoA 400-4599/08). I redovisningen presenterade man bl.a. förslaget att det ursprungliga Operativa rådet skulle delas i två råd: Samverkansrådet och Operativa rådet i en ny konstellation. Det huvudsakliga syftet med Samverkansrådet är att rådet ska fatta beslut om den strategiska inriktningen för satsningen mot grov organiserad brottslighet med stöd av en myndighetsgemensam lägesbild, som har arbetats fram av alla samverkande myndigheter. Operativa rådet har därefter till uppgift att besluta om den operativa nationella inriktningen (inom ramen för den strategiska inriktningen) samt att besluta om användandet av aktionsgrupper och andra multidisciplinära resurser i enskilda ärenden. Till stöd för bl.a. Samverkansrådet och Operativa rådet har ett kansli inrättats som utgör en myndighetsgemensam berednings-, uppföljnings- och redovisningsfunktion. Kansliet kan sägas utgöra ett nationellt operativt nav för all verksamhet inom ramen för de båda råden. Verksamheten vid kansliet stöder också polisens nationella strategiska ledningsgrupp i dess arbete. Med anledning av regeringsuppdragets genomförande har rikspolischefen beslutat att inrätta en nationell strategisk ledningsgrupp vid Rikspolisstyrelsen för att fastställa en polisiär gemensam strategisk inriktning av arbetet mot den grova orga-

niserade brottsligheten. Den polisiära strategiska inriktningen kommer att utgöra polisens del av underlaget i framtagandet av en myndighetsgemensam strategisk inriktning mot den grova organiserade brottsligheten.

I enlighet med regeringens uppdrag har fasta aktionsgrupper inrättats vid åtta polismyndigheter och Rikskriminalpolisen. Aktionsgrupperna utgör en särskilt avdelad polisiär basresurs för bekämpning av grov organiserad brottslighet och kan användas över hela landet. Personal från de övriga samverkande myndigheterna kan vid behov biträda en aktionsgrupp. För att ingå i satsningen mot grov organiserad brottslighet och i enlighet med regeringsuppdraget har fem nya regionala underrättelsecentrum inrättats vid polismyndigheterna i Uppsala, Örebro, Västerbottens, Västerorrlands och Östergötlands län. De tre tidigare regionala underrättelsecentrumen vid polismyndigheterna i Stockholms län, Västra Götaland och Skåne har permanentats. De regionala underrättelsecentrumen har i dag till uppgift att arbeta med ärenden som är myndighetsöverskridande inom ramen för den nationella inriktningen.

Rikspolisstyrelsen har tillfrågat de myndigheter som främst deltar i arbetet med att bekämpa den grova organiserade brottsligheten om vilka eventuella hinder för samverkan som de anser finns. I analysen av svaren har det framkommit att ett legalt stöd för ett mer långsiktigt och rutinmässigt utbyte av uppgifter mellan de brottsbekämpande myndigheterna i dag saknas och att detta medför svårigheter för myndigheterna att utbyta information om grov organiserad brottslighet. Rikspolisstyrelsen anser, i likhet med flertalet av de myndigheter som tillfrågats, att det är angeläget att de legala förutsättningarna för utbyte av information förbättras. En sådan förbättring bör göras dels genom en ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), dels genom ändringar i myndigheternas registerförfattningar.

Mot den bakgrunden har regeringen i oktober 2010 i tilläggsdirektiv (dir. 2010:112) till (som utredningen numera heter) Utredningen om informationsutbyte vid brottsbekämpning m.m. (Ju 2010:02) gett den särskilde utredaren i uppdrag att, utöver det som omfattas av de ursprungliga direktiven, se över de regler om sekretess och utbyte av information mellan myndigheter som gäller när myndigheterna samverkar i bekämpningen av grov organiserad brottslighet. Utredaren ska kartlägga behovet av förbättrade möjligheter för myndigheterna att utbyta uppgifter, utreda hur detta behov, efter en avvägning mot integritetsintressena, ska kunna tillgodoses på ett effektivt och rättssäkert sätt samt lämna fullständiga författningsförslag tillsammans med en redovisning av vilka effekter förslagen kan få för den personliga integriteten.

Genom tilläggsdirektivet förlängdes utredningstiden, och uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2011.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden liknande de nu aktuella behandlades senast av utskottet i betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (s. 19 f.). I betänkandet konstaterade utskottet att regeringen genom den nationella mobiliseringen mot grov organiserad brottslighet hade tagit krafttag för att genom olika åtgärder bekämpa den grova organiserade brottsligheten. Utskottet såg mycket positivt på initiativet till en nationell mobilisering, liksom på de beslut regeringen hade fattat att uppdra åt myndigheterna inom rättsväsendet att förstärka insatserna mot den grova organiserade brottsligheten. Mot bakgrund av det arbete som bedrevs såg utskottet inte någon anledning till ett initiativ från riksdagens sida och avslög motionerna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det omfattande arbete som bedrivs genom den nationella mobiliseringen mot grov organiserad brottslighet alltjämt pågår och att regeringen har tagit nya initiativ för att förstärka arbetet mot grov organiserad brottslighet. Liksom tidigare ser utskottet mycket positivt på initiativet och på det arbete som bedrivs inom myndigheterna. Utskottet ser mot bakgrund av detta inte någon anledning för riksdagen att ta ett initiativ i frågan. Riksdagen bör därför avslå motion Ju370 yrkande 4.

Kompetensfrågor inom polisen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fyra motionsyrkanden om handledning, civila utredare, trafiksäkerhet inom polisen samt polisens våldsanvändning.

Jämför reservationerna 3 (S, MP, V) och 4 (MP, V).

Handledning av poliser

Motionen

I motion Ju411 (V) yrkande 6 anför motionärerna att det projekt om vardagshandledning för poliser som Rikspolisstyrelsen har tagit fram ska genomföras i stor skala.

Bakgrund

Riksdagen gjorde våren 2006, på förslag av justitieutskottet, ett tillkännagivande till regeringen om att personalhandledning ska bli en obligatorisk del i polisens verksamhet. Ett enigt utskott anförde då bl.a. följande. Poliserna möter dagligen människor i kris. Inom många andra yrkeskategorier

där de anställda möter människor i kris vore det otänkbart att inte tillhandahålla handledning för att bearbeta personalens upplevelser. Inom polisen tillhandahålls huvudsakligen s.k. krishandledning i samband med större händelser. För att förbättra polisens arbetsmiljö är det enligt utskottets mening angeläget att personalhandledning blir en obligatorisk del av polisens verksamhet. Det fick bli regeringens uppgift att vidta åtgärder som tillgodosåg vad utskottet anförde (bet. 2005/06:JuU14 s. 27 f., rskr. 2005/06:185).

Regeringen redovisade våren 2007 i skrivelsen Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2006/07:75) åtgärder som vidtagits med anledning av riksdagens tillkännagivanden. Regeringen hänvisade då till pågående arbete inom polisen och bedömde att det inte fanns något behov av ytterligare åtgärder från regeringens sida. Regeringen avsåg att lägga skrivelsen till handlingarna.

Justitieutskottet har från Rikspolisstyrelsen fått information om att även andra grupper än poliser får handledning. Särskilt prioriterade grupper är bl.a. utredare av relationsbrott, grova våldsbrott och barnpornografibrott, poliser i yttre tjänst, kriminaltekniker samt personal vid kommunikationscentraler och polisens kontaktcenter. I polisens chefsutbildning – Det direkta ledarskapet – ingår utbildning om psykosocialt stöd, t.ex. vikten av att ha och ge avlastningssamtal. Rikspolisstyrelsen gjorde 2008 en uppföljning av hur polismyndigheterna arbetade med handledning. En förnyad uppföljning ska göras under hösten 2011. Vidare planerar Rikspolisstyrelsen att genomföra en konferens med detta ämne under hösten 2011 där polismyndigheterna kommer att bjudas in.

Att polisanställda har behov av handledning är numera allmänt accepterat inom polisen. Handledning bedöms vara en prioriterad metod för att reducera kontinuerligt yrkespåford stress och utveckla de anställdas kompetens. Rikspolisstyrelsens bedömning är att alla grupper inom polisen sannolikt inte behöver handledning och psykosocialt stöd i samma utsträckning och i samma form. Vissa grupper är särskilt prioriterade, däribland utredare av relationsbrott, grova våldsbrott och barnpornografibrott, poliser i yttre tjänst, kriminaltekniker samt personal vid kommunikationscentraler och polisens kontaktcenter. Rikspolisstyrelsen gjorde 2008 en uppföljning av hur polismyndigheterna arbetade med handledning. En förnyad uppföljning ska göras under hösten 2011. Frågan är således i allra högsta grad aktuell inom polisorganisationen.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden liknande de nu aktuella behandlades senast av utskottet i betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor (s. 27 f.). I betänkandet konstaterade utskottet att det inom polisorganisationen bedrivs ett arbete med inriktning mot bl.a. professionellt stöd och handledning. Utskottet utgick från att Rikspolisstyrelsen nära följer denna fråga och om behov uppstår vidtar ytterligare åtgärder. Utskottet såg inte något behov av ett nytt tillkännagivande från riksdagen och föreslog att motionen skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan, mot bakgrund av vad som anförs ovan, konstatera att arbetet med att erbjuda såväl poliser som andra anställda handledning alltjämt pågår inom polisen. Rikspolisstyrelsen gjorde 2008 en uppföljning av hur polismyndigheterna arbetar med handledning, och en förnyad uppföljning planeras under hösten 2011. Utskottet ser mot denna bakgrund inte något behov av ett nytt tillkännagivande från riksdagen, varför motion Ju411 yrkande 6 bör avslås.

Civila utredare inom polisen

Motionen

I motion Ju411 (V) yrkande 7 anför motionärerna att befogenheterna för civila utredare inom polisen bör regleras. Enligt motionärerna måste de gränsdragningsproblem som finns när det gäller viss myndighetsutövning lösas för att polisens resurser ska kunna användas optimalt.

Bakgrund

Inom polisen pågår ett arbete med strategisk kompetensförsörjning. Syftet med att ha en strategi för långsiktig och övergripande kompetensförsörjning är att säkerställa att polisorganisationen har tillgång till medarbetare med kompetens som möter verklighetens behov. I strategin klarläggs hur polisen ska arbeta med rekrytering, förvaltning samt utveckling och avveckling av kompetens för att kunna fullfölja sitt uppdrag. Inom ramen för detta arbete är ambitionen att analysera inom vilka verksamhetsområden resultatet kan förbättras genom att medarbetare med olika utbildning och kompetens kompletterar varandra, t.ex. inom utredningsverksamheten. Rikspolisstyrelsen har vidare låtit utreda utredningsverksamheten. I utredningen Polisens brottsutredningsverksamhet – utredning om säkerhet, arbetsvillkor och arbetsmiljö m.m. redogörs det bl.a. för de civila utredarnas insatser.

Av Polisens årsredovisning 2010 (s. 41) framgår att myndigheterna inom polisen arbetar med att ta till vara sin kompetens genom bl.a. rutiner för kompetensöverföring, handledning, bredvidtjänstgöring och arbetsrotation. För att detta arbete ska bli mer systematiskt och enhetligt har RPS tillsammans med myndigheterna tagit fram en process för att planera, inventera, analysera och följa upp kompetens. Processen underlättar för den strategiska ledningsgruppen att ta fram inriktningen för kompetensförsörjning utifrån uppdrag och mål, på kort och lång sikt. Processen stöder även den verksamhetsnära kompetensförsörjningen där medarbetarna har en viktig roll. Medarbetarnas delaktighet ökar förståelsen för mål och uppdrag samt för det egna bidragets betydelse för verksamheten.

Vidare kan nämnas att frågan om specialister inom polisen behandlas i betänkandet Framtidens polisutbildning (SOU 2008:39). I betänkandet (s. 136 f.) konstateras det att den kompetens som krävs för att lösa de arbetsuppgifter som följer med särskilt kvalificerad utredningsverksamhet och särskilt kvalificerad brottsförebyggande verksamhet inte fullt ut kan tillgodoses genom rekrytering av personer med enbart en polisiär grundutbildning. Utredningen anför att specialister inom polisen kan utbildas och rekryteras på två grunder. Ett alternativ är att låta poliser som genomgått en polisiär grundutbildning genomgå ytterligare utbildning i syfte att fördjupa kunskaperna på något område. Ett annat alternativ är att personer med en annan bakgrund än den som polis ges en utbildning som förbereder dem för vissa arbetsuppgifter inom polisen. Utredningen menar att båda alternativen bör utnyttjas. I utredningen konstateras det att också personer med en helt annan utbildnings- och yrkesbakgrund skulle ha mycket att tillföra polisens verksamhet på dessa områden och att en sådan rekrytering är nödvändig för att polisen i framtiden ska kunna bedriva en framgångsrik verksamhet. Det bör också, enligt utredningen, framhållas att de kunskaper som tillhandahålls inom ramen för en polisiär grundutbildning inte är fullt ut nödvändiga för de arbetsuppgifter som ska utföras inom specialistverksamheten.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

Ett motionsyrkande liknande det nu aktuella har behandlats av utskottet i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor (s. 11 f.). I betänkandet konstaterade utskottet att det inom polisen pågår ett arbete med strategisk kompetensförsörjning och att en ambition är att analysera inom vilka verksamhetsområden resultaten kan förbättras genom att medarbetare med olika utbildning och kompetens kompletterar varandra, t.ex. inom utredningsverksamheten. Utskottet såg vidare med tillfredsställelse på att regeringen i budgetpropositionen för 2010 hade aviserat att polisens organisation ska utredas. Med hänvisning till det anförda föreslog utskottet att motionsyrkandet skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan behandlas frågan om civila specialister inom polisen i betänkandet Framtidens polisutbildning. I betänkandet konstateras det att personer med en helt annan utbildnings- och yrkesbakgrund har mycket att tillföra polisens verksamhet och att en sådan rekrytering är nödvändig för att polisen i framtiden ska kunna bedriva en framgångsrik verksamhet. Vidare lämnas förslag i denna del. Utskottet anser inte att beredningen av betänkandet bör föregripas, varför motion Ju411 yrkande 7 bör avslås.

Trafiksäkerhet inom polisen

Motionen

I motion Ju373 (M) anför motionären att regeringen bör beakta arbetet med trafiksäkerhet inom polisen. Enligt motionären råkar polisens fordon ofta ut för olyckor i samband med bilkörning i tjänsten.

Bakgrund

Inom Rikspolisstyrelsen har ett arbete med att ta fram ett utbildningspaket – Polisens nationella förarutbildning – pågått under 2009. Utbildningen har tagits fram i samarbete med Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Transportstyrelsen och Umeå universitet och bygger på aktuell forskning inom området. Den nya förarutbildningen kommer att vara densamma i hela landet och omfattar tre nivåer: grundutbildning, vidare- eller funktionsutbildning och instruktörsutbildning. Grundutbildningen innehåller tre steg och ger efter godkänt genomförande av de tre stegen kompetens att verka som utryckningsförare. I vidareutbildningsnivån ingår bl.a. de förarutbildningar som krävs för att få framföra polismotorcykel, fordon inom den särskilda polistaktiken samt fordon inom personskyddsverksamheten och spaningsverksamheten. Instruktörsutbildningen ger behörighet att verka som lärare inom förarutbildningarna. De första instruktörsutbildningarna startade under vårterminen 2010.

Tidigare utskottsbehandling

Ett motionsyrkande liknande det nu aktuella har behandlats av utskottet i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor (s. 11 f.). Utskottet ansåg mot bakgrund av att en nationell förarutbildning tagits fram inom polisen att motionen fick anses vara tillgodosedd.

Utskottets ställningstagande

Mot bakgrund av den korta tid som har gått sedan den nationella förarutbildningen togs fram och de första instruktörerna påbörjade sin utbildning anser utskottet inte att något initiativ bör tas med anledning av motion Ju373. Riksdagen bör avslå motionen.

Polisens våldsanvändning

Motionen

I motion Ju229 (M) anför motionären att svensk polis bör få använda elpistol. Motionären framhåller att användning av elpistol skulle minska polisens behov av att använda det ordinarie tjänstevapnet, vilket skulle leda till färre skador på poliser och gärningsmän.

Bakgrund

Regeringen inrättade hösten 2004 ett etiskt råd vid Rikspolisstyrelsen. Enligt 24 § förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen får styrelsen använda rådet för etiska överväganden. I februari 2005 gav rikspolischefen det etiska rådet i uppdrag att överväga frågor om polisens utrustning och användning av särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning. Rådet överlämnade i augusti 2005 en rapport i ämnet. I rapporten går rådet igenom den våldsanvändning som förekommer inom polisen samt de hjälpmedel som används respektive föreslås få användas. Rådet anför bl.a. att medborgarperspektivet och det demokratiska samhällets grundsyn bör styra våldsanvändningen och inställningen till nya våldstekniker. Inriktningen bör vara att våldsanvändningen ska hållas på så låg nivå som möjligt. Det demokratiska samhället måste dock kunna försvara sig mot påtagliga hot, men detta får inte ske på ett sådant sätt att det skadar själva grunden för det som ska försvaras. Rättsstaten ska garantera medborgarnas rättstrygghet genom att bekämpa brott men också skapa förutsättningar för deras rättssäkerhet genom att skydda deras mänskliga rättigheter. Det måste således finnas en balans mellan den restriktivitet i våldsanvändningen som bör gälla och den typ av hjälpmedel polisen ska ha tillgång till. Polisverksamheten måste också framstå som legitim i allmänhetens ögon. Den vägledande principen i polisverksamheten bör vara att konflikter ska lösas utan våld. För att detta ska vara möjligt måste polisarbetet utgå från en helhetssyn. Tydliga, klara och överskådliga regler måste finnas för polisens våldsanvändning. Etiska rådet anser att detta krav inte är uppfyllt i dag och att reglerna därför bör ses över. Det gäller både lagregler och de föreskrifter som beslutats av regeringen och Rikspolisstyrelsen.

Etiska rådet anför i rapporten att elpistol inte bör ingå i beväpningen för svensk polis. Behovsbilden har inte analyserats tillräckligt, och det är inte heller helt klarlagt om elpistolen kan orsaka bestående skador eller ej.

Utskottet har fått information om att Rikspolisstyrelsen i en framställan till Justitiedepartementet har föreslagit att en utredning tillsätts för att se över bestämmelserna om polisens rätt att använda våld. Av framställan framgår att Rikspolisstyrelsens etiska råd ställer sig bakom styrelsens framställan. Etiska rådets överväganden vad gäller polisens tillgång till särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning, dvs. den ovan nämnda rapporten, har bilagts framställan. Ärendet bereds inom Justitiedepartementet.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden liknande de nu aktuella behandlades av utskottet i sak senast i betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (ett yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 46 f.) uttalade utskottet att den beredning som pågick inom Regeringskansliet inte borde föregripas, varför yrkandet borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan konstatera att frågan om polisens tillgång till särskilda hjälpmedel vid våldsanvändning alljämt bereds inom Regeringskansliet. Utskottet ser ingen anledning att föregripa denna beredning, varför riksdagen bör avslå motion Ju229.

**Nätleverantörer som samarbetar med
Rikskriminalpolisen****Utskottets förslag i korthet**

Riksdagen avslår en motion om nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen.

Jämför reservation 5 (S, V).

Motionen

I motion Ju321 (S) anför motionären att statliga myndigheter och verk bara ska upphandla nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen mot barnpornografi.

Bakgrund

Rikskriminalpolisens barnpornografigrupp arbetar bl.a. mot spridning av barnpornografiska bilder på Internet. Barnpornografigruppen bygger upp en bilddatabas och spärrar barnpornografisajter. Barnpornografigruppen tar emot ärenden när Europol och Interpol har spårat bilder till svenska Internetanvändare. Gruppen får även in tips från allmänheten, t.ex. om kommersiella barnpornografisajter. Internetleverantörer som ingår i det s.k. Blockeringsprojektet (däribland de största Internetleverantörerna) hjälper då till att spärra sidan, och om någon försöker att besöka sidan visas en text om att sidan har spärrats av polisen. Polisens meddelande om att en sida är spärrad visas mellan 30 000 och 50 000 gånger per dag, bara i Sverige. Poliserna i barnpornografigruppen söker även upp personer som

delar med sig av barnpornografiskt material. Gruppen arbetar även med att identifiera de barn som förekommer på bilderna. När barn eller förövare har identifierats inleds en brottsutredning av den lokala polisen.

Tidigare utskottsbehandling

Ett motionsyrkande liknande det nu aktuella har behandlats i sak av utskottet tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (ett liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 24 f.) anförde utskottet att arbetet mot all sexuell exploatering av barn är mycket viktigt, och utskottet såg därför positivt på det arbete som bedrivs inom Blockeringsprojektet. Utskottet förutsatte att statliga myndigheter och verk tar sitt ansvar när det gäller åtgärder för att förhindra spridning av barnpornografi på Internet. Utskottet ansåg inte att något initiativ borde tas med anledning av motionen och föreslog att motionen skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare uttalat, och som redovisas ovan, är arbetet mot all sexuell exploatering av barn, bl.a. barnpornografi, mycket viktigt. Det är angeläget att barns säkerhet på Internet förbättras och att de skyddas mot skadligt innehåll och beteende, t.ex. grooming. Liksom tidigare ser utskottet därför positivt på det arbete som bedrivs inom Blockeringsprojektet. Samtidigt vill utskottet framhålla att publiceringar på Internet omfattas av det starka skydd för yttrande- och informationsfriheten som svenska grundlagar ger (jfr yttr. 2008/09:KU7y s. 16).

Utskottet vidhåller sin tidigare ståndpunkt vad gäller frågan om upphandling av nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen och anser inte att något initiativ bör tas med anledning av motion Ju321, varför motionen bör avslås.

Beredskapspolisen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om en översyn av regelverket för beredskapspolisen.

Motionen

I motion Ju211 (S) yrkar motionären att det regelverk som styr beredskapspolisens arbete ska ses över i syfte att beredskapspolisen ska kunna användas i fler situationer än i dag och på ett mer effektivt sätt. Enligt motionären behövs det ett förtydligande av beredskapspolisens uppdrag.

Bakgrund

Möjligheten att kalla in beredskapspolisen regleras i förordningen (2008:1097) om beredskapspolisen som trädde i kraft den 1 januari 2009. Enligt 1 § ska beredskapspoliser kallas in till polismyndigheterna under höjd beredskap eller då regeringen har beslutat om tjänstgöring enligt 4 kap. 8 § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt. Beredskapspoliser som har ingått avtal med Rikspolisstyrelsen om tjänstgöring får också enligt 2 § kallas in till en polismyndighet vid allvarliga eller omfattande störningar på samhället från ordnings- eller säkerhetssynpunkt, eller vid risk för sådana störningar. När beredskapspoliser deltar i en sådan polisverksamhet får de inte användas i situationer eller för uppgifter där det finns en påtaglig risk för att de kan komma att använda våld mot enskilda (5 §). De ska också stå under direkt ledning av en polis (6 §). Det är Rikspolisstyrelsen som fattar beslut att kalla in beredskapspolisen i fredstid (8 §). Beredskapspolisernas grundläggande uppgift är att delta i polisverksamhet som har anknytning till befolkningsskydd eller räddningstjänst. Beredskapspoliser får även utföra bevakningsuppgifter, tillträdesskydd och transporter (4 §).

I en översyn av beredskapspolisen från maj 2010 konstaterar Rikspolisstyrelsen (dir. POA-134-6927/09) att behovet av beredskapspolisorganisationen i dag betecknas som ringa. Rikspolisstyrelsen har därför i en begäran till regeringen föreslagit att beredskapspolisen ska läggas ned. Regeringens hantering av Rikspolisstyrelsens översyn framgår av budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 utg.omr. 6 s. 93). Regeringen uttrycker där att man avser att pröva det fortsatta behovet av beredskapspolisen inför budgetpropositionen 2012, mot bakgrund av bl.a. de senaste årens säkerhetspolitiska utveckling med en förändrad personalförsörjning för totalförsvaret där uttag med bl.a. civilplikt inte längre sker samt den kraftiga ökningen av antalet poliser i tjänst. I avvaktan på den prövningen ska ingen repetitions- och nyutbildning av beredskapspolisen ske, och målsättningen om 1 500 beredskapspoliser underskridas. Regeringen har utöver detta inte gjort några ställningstaganden till Rikspolisstyrelsens utredning.

Justitieutskottets uppföljningsgrupp träffade i april 2011 företrädare för beredskapspolisen som redogjorde för verksamheten, gav sin syn på Rikspolisstyrelsens översyn av beredskapspolisen och lämnade förslag på hur beredskapspolisens uppgifter kan utvecklas i framtiden. Uppföljningsgruppen har därefter till utskottet lämnat följande reflexioner som utskottet även ställt sig bakom:

- Uppföljningsgruppen anser att beredskapspolisernas grund- och repetitionsutbildning ger goda förutsättningar för att kunna förstärka polismyndigheterna vid höjd beredskap eller vid allvarliga fredstida kriser.

- Samtidigt noterar gruppen att beredskapspolisen endast kallats in vid ett fåtal tillfällen under de senaste 30 åren, vilket skapar frågetecken kring kostnadseffektivitet och behov.
- Om en nedläggning av beredskapspolisen blir aktuell, är det enligt uppföljningsgruppens mening viktigt att analysera följderna av ett sådant beslut och vilka alternativa möjligheter som står till buds.
- Om en fortsättning av beredskapspolisens verksamhet är aktuell så är det enligt uppföljningsgruppens mening viktigt med en översyn av hur beredskapspolisen kan utvecklas samt när och hur den på bästa sätt kan användas.

I detta sammanhang kan också nämnas att det i Stockholms län 2003 startades en försöksverksamhet med volontärer inom polisen. Efter en utvärdering permanentades verksamheten 2008, och den finns nu i samtliga polisdistrikt i Stockholms län, hos gränspolisen på Arlanda samt i Västmanlands län. Tanken bakom verksamheten är att volontärerna ska vara en länk mellan polis och allmänhet, och de ska främst vara brottsförebyggande, trygghets- och kontaktskapande samt brottsofferstödande. Hittills har drygt 1 000 volontärer utbildats sedan 2005.

Brå har på uppdrag av Rikspolisstyrelsen studerat polisens volontärverksamhet i syfte att visa vad som fungerar bra och vad som behöver utvecklas samt ge förslag på lösningar till de polisområden som planerar att starta volontärverksamhet. Av rapporten (2010:17) framgår bl.a. att volontärerna avlastar polisen genom att ta på sig välbehövliga uppgifter som polisen inte hinner med. Det finns emellertid ett behov av utveckling när det gäller volontärernas uppgifter och roll, verksamhetens organisation och hur uppdragen genomförs.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden om beredskapspolisen behandlades av utskottet i sak senast i betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (ett yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 16 f.) föreslog utskottet att de aktuella yrkandena skulle avslås mot bakgrund av dels den korta tid som den nya förordningen om beredskapspolisen hade varit i kraft, dels det faktum att Rikspolisstyrelsen hade fått ett utökat mandat att kalla in beredskapspolisen i fredstid. Utskottet ansåg därför inte att det fanns anledning för riksdagen att ta något initiativ i frågan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att beredskapspolisen endast har använts vid ett fåtal tillfällen under de senaste 30 åren. Samtidigt bör det framhållas att det i förordningen (2008:1097) om beredskapspolisen uttrycks under vilka omständigheter beredskapspolisen får kallas in till polismyndigheterna samt i vilka situationer eller för vilka uppgifter de inte får användas.

Utskottet noterar att regeringen avser att pröva det fortsatta behovet av beredskapspoliserna inför budgetpropositionen 2012. Utskottet anser inte att prövningen bör föregripas, varför riksdagen bör avslå motion Ju211.

Samarbetet inom EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fyra motionsyrkanden om europeiskt polissamarbete och om Frontex.

Jämför reservationerna 6 (S) och 7 (V).

Europeiskt polissamarbete

Motionen

I motion Ju277 (S) anför motionärerna att bekämpningen av den gränsöverskridande IT-brottsligheten måste öka. Enligt motionärerna ökar olika typer av bedrägerier som utförs med hjälp av IT-teknik, varför behovet av ett utökat polisiärt samarbete över gränserna ter sig allt viktigare. Regeringen måste därför aktivt verka för att den andel av EU:s resurser som används till att bekämpa gränsöverskridande brottslighet ska öka.

Bakgrund

Europeiska rådet uppmanade i Stockholmsprogrammet rådet och kommissionen att definiera en övergripande inre säkerhetsstrategi för EU, särskilt på grundval av ett antal uttalade principer. Kommissionen uppmanades även att överväga om det är möjligt att inrätta en särskild fond för den inre säkerheten i avsikt att främja genomförandet av strategin för den inre säkerheten, så att den realiserar på ett operativt plan.

Europeiska unionens råd antog i februari 2010 en strategi för inre säkerhet i EU. Strategin godkändes därefter av Europeiska rådet i mars 2010. I strategin anges de största gemensamma hoten mot unionen, varibland IT-brottslighet uppges stå för ett globalt, tekniskt, gränsöverskridande och anonymt hot mot våra informationssystem som ställer de brottsbekämpande organen inför många ytterligare utmaningar. I strategin fastställs en europeisk säkerhetsmodell som bl.a. innehåller åtgärder för brottsbekämpning och rättsligt samarbete.

Kommissionen lade i november 2010 fram ett förslag till handlingsplan för genomförandet av strategin för den inre säkerheten. I handlingsplanen föreslås ett antal mål och åtgärder för perioden 2011–2014 för att bidra till ökad säkerhet i Europa. Ett av målen är att förbättra säkerheten för medborgare och företag på Internet. Det anges att IT-brottslighet är ett globalt problem som orsakar betydande skador på EU:s inre marknad. Även om

själva Internetstrukturen inte känner några gränser, upphör möjligheterna att lagföra IT-brott vid de nationella gränserna. Kommissionen anser därför att medlemsstaterna behöver samordna sina insatser på EU-nivå. Det högteknologiska centrumet vid Europol (High Tech Crime Centre) uppges redan nu spela en viktig samordnande roll för brottsbekämpningen, men kommissionen menar att ytterligare insatser krävs. En av de åtgärder som läggs fram för att nå det ovan angivna målet är att säkra att det finns kapacitet inom brottsbekämpningen och rättsväsendet. Kommissionen anger att EU därför under 2013 kommer att inrätta ett centrum för frågor om IT-brottslighet som bör fungera som ett nav för kampen mot IT-brottslighet i EU. Centrumet ska ge medlemsstaterna och EU-institutionerna möjlighet att bygga upp en operativ och analytisk kapacitet för utredningar och samarbete med internationella partner. Förverkligandet av strategin anges vara EU-institutionernas, medlemsstaternas och EU-myndigheternas gemensamma ansvar, men den ständiga kommittén för operativt samarbete i frågor som rör den inre säkerheten (COSI) kommer att samordna arbetet. Vad gäller finansieringen uppges kommissionen överväga om det är möjligt att inrätta en intern säkerhetsfond.

Vid rådets (rättsliga och inrikes frågor) möte den 24–25 februari 2011 antogs slutsatser om kommissionens handlingsplan. I slutsatserna uppmanas kommissionen att senast i slutet av 2011 lägga fram sin första årsrapport om de åtgärder som vidtagits inom ramen för strategin och att återkommande lämna sådana uppdateringar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att IT-brottslighet definieras som ett av de största gemensamma hoten mot EU. Med anledning av det har ett antal åtgärder vidtagits inom unionen för att förbättra säkerheten på Internet för såväl medborgare som företag. Utskottet ser positivt på det arbete som pågår men vill i sammanhanget framhålla betydelsen av att åtgärderna i kampen mot IT-brottslighet ska vara proportionerliga, rättssäkra och väl avvägda med hänsyn till integritetsaspekter. Mot bakgrund av det pågående arbetet anser utskottet inte att något initiativ är nödvändigt med anledning av motion Ju277. Riksdagen bör avslå motionen.

Frontex

Motionerna

Enligt motionärerna bakom Sf368 (V) yrkande 16 och 17 samt Sf394 (MP) yrkande 6 bör regeringen verka för att verksamheten i EU:s gränsövervakningsbyrå Frontex granskas och förändras på ett djupgående sätt. UNHCR bör även ges möjlighet att medverka vid Frontex samtliga operationer. Vidare anför motionärerna att Sverige inte ska delta i sådan Frontexverksamhet som riskerar att kränka asylrätten.

Bakgrund

Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (Frontex) inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004 som antogs den 26 oktober 2004. Frontex inledde sin verksamhet i oktober 2005. Syftet med Frontex är att förbättra den integrerade förvaltningen av EU-medlemsstaternas yttre gränser genom att underlätta och effektivisera tillämpningen av nuvarande och framtida gemenskapsåtgärder som rör förvaltningen av de yttre gränserna, dvs. medlemsstaternas land- och sjögränser samt flygplatser och hamnar, där bestämmelserna i gemenskapens lagstiftning om personers passage av medlemsstaternas yttre gränser är tillämpliga.

Frontex samordnar det operativa samarbetet mellan medlemsstaterna när det gäller förvaltningen av de yttre gränserna, bistår medlemsstaterna med utbildning av nationell gränsbevakningspersonal (inbegripet fastställande av gemensamma utbildningsnormer) genomför riskanalyser, följer upp den utveckling inom forskningen som är av betydelse för kontrollen och övervakningen av de yttre gränserna, bistår medlemsstaterna i situationer som kräver ökat tekniskt och operativt bistånd vid de yttre gränserna samt erbjuder medlemsstaterna nödvändigt tekniskt stöd till genomförandet av gemensamma insatser för återsändande.

I Stockholmsprogrammet anges det att EU måste fortsätta att underlätta lagligt tillträde till medlemsstaternas territorier och samtidigt parallellt fortsätta att vidta åtgärder för att motverka olaglig invandring och gränsöverskridande brottslighet samt upprätthålla en hög säkerhetsnivå. Europeiska rådet efterlyste i programmet en vidareutveckling av den integrerade gränsförvaltningen, inklusive en förstärkning av Frontex roll för att öka dess kapacitet att mer effektivt reagera på förändrade migrationsströmmar. Europeiska rådet begärde därför att kommissionen senast i början av 2010 skulle lägga fram ett förslag för att klargöra Frontex mandat och stärka dess roll.

Som ett svar på denna begäran presenterade kommissionen i februari 2010 ett förslag till ändring av Frontexförordningen. Förslaget har därefter förhandlats i rådsstrukturen. Den nu aktuella versionen av förslaget innebär bl.a. att medlemsstaterna under en sexmånadersperiod får sekondera personal till Frontex för deltagande i gemensamma operationer, att Frontex får rätt att köpa eller hyra gränskontrollutrustning och att byrån ska utveckla en uppförandekodex för gemensamma återsändandeoperationer. Dessutom ska Frontex enligt förslaget ha rätt att behandla de personuppgifter som är nödvändiga för verksamheten. Slutligen föreslås det att den regelbundna utvärderingen av Frontex verksamhet ska omfatta en analys av behovet av ytterligare samordning av medlemsstaternas gränskontroll, inklusive möjligheten att skapa ett europeiskt system av gränskontrollanter.

Förhandlingar pågår dels mellan medlemsstaterna i berörda rådsarbetsgrupper, dels mellan ordförandeskapet, Europaparlamentet och kommissionen. Förhoppningen är att man ska kunna nå en överenskommelse i juni 2011.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden om Frontex har behandlats av utskottet tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (liknande yrkanden behandlades även förenklats i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). Utskottet konstaterade i betänkandet (s. 27 f.) att kommissionen uppmanat rådet att ta initiativ till en grundlig diskussion om EU:s långsiktiga strategi när det gäller Frontex roll, bl.a. i arbetet att se till att migrationsflödena förvaltas på ett välvägt sätt. Därefter skulle kommissionen överväga att lägga fram lagstiftning om ändringar i Frontexförordningen. Utskottet ansåg inte att utfallet av denna process borde föregripas och föreslog att yrkandena skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis vill utskottet framhålla att gränskontroll primärt är ett nationellt ansvar, även om det är av gemensamt intresse för alla medlemsstater. Vad gäller verksamheten vid Frontex vill utskottet framhålla att rätten och möjligheten att söka asyl ska värnas i alla lägen och i alla länder. Utskottet konstaterar också att förhandlingar pågår om förslaget till ändring av Frontexförordningen. Utskottet noterar att förslaget bl.a. innehåller utarbetandet av en uppförandekodex för gemensamma återsändanden så att dessa genomförs med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna. Mot bakgrund av detta, och då regeringen aktivt deltar i arbetet med formerna för Frontex verksamhet, anser utskottet att motionerna Sf368 yrkande 16 och 17 samt Sf394 yrkande 6 bör avslås.

Ordningstvakter och väktare

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fyra motionsyrkanden om befogenheter för och auktorisation av ordningstvakter och väktare.

Befogenheter för ordningstvakter m.fl.

Motionerna

I motionerna Ju260 och Ju290 (båda M) anför motionärerna att regeringen bör låta utreda frågan om ordningstvakter eller parkeringstvakter ska ges möjlighet att bötfälla personer som gör sig skyldiga till nedskräpning. I

motion Ju220 (M) yrkande 2 anför motionären att bl.a. ordningsvakter eller butikskontrollanter ska ges möjlighet att på plats bötfälla snattare i butiker.

Bakgrund

Ordningsvakter är personer som utan att vara poliser förordnats av en polismyndighet eller, om förordnandet rör flera polisdistrikt, av Rikspolisstyrelsen att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen, t.ex. i anslutning till en krog eller ett idrottsevenemang. Bestämmelser om ordningsvakter finns i lagen (1980:578) om ordningsvakter och i ordningsvaktförordningen (1980:589). Därutöver har Rikspolisstyrelsen utfärdat föreskrifter och allmänna råd om ordningsvakter (RPSFS 2010:8, FAP 692–1).

För att kunna förordnas till ordningsvakt krävs att personen med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 men inte 65 år. Vidare krävs att personen med godkänt resultat har genomgått polisens grundutbildning för ordningsvakter eller fortbildning.

Ordningsvakter har enligt 29 § tredje stycket polislagen (1984:387) givits vissa befogenheter som normalt endast tillkommer polisen. En ordningsvakt kan t.ex. när någon stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för densamma, när det är nödvändigt för att ordningen ska kunna upprätthållas, avvisa eller avlägsna någon från ett visst område eller utrymme. Om en sådan åtgärd inte är tillräcklig, får en ordningsvakt tillfälligt omhänderta personen. Ordningsvakter har också under vissa omständigheter rätt att använda handfängsel. En ordningsvakt har vidare befogenhet att omhänderta en person med stöd av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. samt även beslagta spritdrycker, vin eller starköl enligt lagen (1958:205) om förverkande av alkoholhaltiga drycker m.m. I samtliga fall då en ordningsvakt gripit eller omhändertagit någon ska denne skyndsamt överlämnas till närmaste polis.

Frågan om ansvar för brott som hör under allmänt åtal får under de villkor som anges i 48 kap. rättegångsbalken upptas bl.a. genom att en polis förelägger ordningsbot. Ett godkänt föreläggande gäller som lagakraftvunnen dom (48 kap. 3 §). Föreläggande av ordningsbot får utfärdas beträffande brott, för vilket inte stadgas annat straff än penningböter och för vilket ordningsbot bestämts. Föreläggande av ordningsbot utfärdas av polis och får även utfärdas av en åklagare, tulltjänsteman eller kustbevakningstjänsteman (48 kap. 1 och 20 §§). I vilka fall dessa får förelägga ordningsbot framgår av ordningsbotskungörelsen (1968:199). Ett sådant föreläggande kan alltså i dag meddelas av en åklagare, polisman, tulltjänsteman eller kustbevakningstjänsteman.

I proposition 2010/11:125 Nedskräpning föreslår regeringen att en ny straffbestämmelse om nedskräpningsföreseelse med enbart penningböter i straffskalan förs in i miljöbalken och träder i kraft den 1 juli 2011. För att

det ska anses vara en sådan gärning ska nedskräpningen ha varit mindre allvarlig. Med detta avses i första hand att det ska vara fråga om nedskräpning av den karaktär som typiskt sett utgör störande moment på allmänna ytor i samhället och som i vardagligt tal normalt beskrivs som att man ”skräpar ned”. För straffansvar krävs uppsåt eller oaktsamhet. Ringa fall undantas från ansvar. Genom att införa en straffbestämmelse med enbart penningböter i straffskalan för nedskräpning i begränsad omfattning skapas förutsättningar för införande av ordningsbot i Riksåklagarens föreskrifter. Miljö- och jordbruksutskottet har i betänkande 2010/11: MJU24 tillstyrkt propositionen i denna del.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betänkande 2008/09: JuU22 Polisfrågor (ett liknande yrkande behandlades även förenklats i betänkande 2009/10: JuU13). I betänkandet (s. 37 f.) ställde sig utskottet inte bakom yrkandet att ordningsvakter ska ges rätt att utfärda ordningsbot vid nedskräpning och föreslog att yrkandet skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som anförts ovan har miljö- och jordbruksutskottet tillstyrkt regeringens förslag att införa ett nytt brott – nedskräpningsförseelse – som ska kunna straffas med penningböter. Justitieutskottet instämmer i miljö- och jordbruksutskottets bedömning att ändringen kan bidra till att förbättra effektiviteten när det gäller att bekämpa nedskräpning och skapa förutsättningar för ett enklare sätt att lagföra den som skräpar ned. Vad gäller yrkandena om att ge ordningsvakter m.fl. rätt att utfärda ordningsbot anser utskottet, liksom tidigare, att man inte kan ställa sig bakom dessa yrkanden. Motionerna Ju220 yrkande 2, Ju260 och Ju290 bör därför avslås.

Auktorisation av ordningsvakter och väktare

Motionen

I motion Ju372 (M) yrkar motionärerna att frågan om auktorisation av väktare och ordningsvakter bör utredas.

Bakgrund

Som nämnts i föregående avsnitt är ordningsvakter personer som utan att vara poliser förordnats av en polismyndighet för att medverka till att upprätthålla den allmänna ordningen, t.ex. i anslutning till en krog eller ett idrottsevenemang.

Bestämmelser om väktare, om auktorisation av bevakningsföretag och andra föreskrifter om sådana företag finns i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Lagen kompletteras av förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. Rikspolisstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd till lagen och förordningen om bevakningsföretag (RPSFS 2009:18, FAP 579–2). Enligt lagen om bevakningsföretag är väktare personer som är godkända för anställning vid bevakningsföretag och som har till uppgift att utföra bevakningstjänst. Med bevakningsföretag avses den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant, att bevaka en enskild person för dennes skydd eller att bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport. Bevakningsföretag ska auktoriseras av länsstyrelsen, som också godkänner bevakningsföretagens personal. Auktorisation får endast beviljas om det kan antas att verksamheten kommer att bli bedriven på ett sakkunnigt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen, om verksamheten inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning samt kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamhet av det slag som företaget ska bedriva. All personal som är anställd vid ett auktoriserat bevakningsföretag ska vara godkänd vid prövning avseende laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Väktare inom bevakningsbranschen ska genomgå obligatorisk utbildning enligt de föreskrifter och allmänna råd om utbildningen som meddelats av Rikspolisstyrelsen. Utbildningen är obligatorisk. En väktare har, till skillnad från en ordningsvakt, inte vidare befogenheter än vad som tillkommer envar.

Inom Justitiedepartementet har det gjorts en översyn av olika frågor som rör bl.a. ordningsvakter och väktare som redovisats i departementspromemorian *Ordningsvakter och väktare* (Ds 2003:50). Delar av förslagen i promemorian genomfördes våren 2006. Genom ändringar i lagen om bevakningsföretag – som trädde i kraft den 1 juli 2006 – infördes bl.a. möjligheter att ställa särskilt höga krav på företag som ägnar sig åt bevakning av värdetransporter och ett system med differentierad auktorisation inriktat på det slag av verksamhet som bedrivs (prop. 2005/06:136, bet. JuU35, rskr. 299). Återstående delar av departementspromemorian bereds inom Justitiedepartementet.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 *Polisfrågor* (ett liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 *Polisfrågor*). I betänkandet (s. 37 f.) konstaterade utskottet att frågan var föremål för beredning inom Justitiedepartementet. Utskottet var därför inte berett att ta ställning till frågan om auktorisation av ordningsvakter och väktare och föreslog att yrkandet skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan bereds frågan alltjämt inom Justitiedepartementet. Utskottet anser därför inte att det finns anledning att ta ett initiativ i frågan, varför motion Ju372 bör avslås.

Tillstånd till offentliga danstillställningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att avskaffa kravet på tillstånd för att få arrangera en offentlig danstillställning.

Motionen

I motion Ju246 (M) föreslås det att kravet i ordningslagen på tillstånd för att få arrangera en offentlig danstillställning avskaffas.

Bakgrund

Enligt 2 kap. 4 § ordningslagen (1993:1617) krävs tillstånd för att få anordna en offentlig danstillställning även om den inte anordnas på en offentlig plats. Ansökan om tillstånd görs hos polismyndigheten.

Tidigare utskottsbehandling

Riksdagen behandlade våren 2005 proposition 2003/04:174 Några frågor om ordningslagen. I propositionen skrev regeringen beträffande frågan om krav på danstillstånd bl.a. att de argument som kan anföras mot ett avskaffande av kravet på danstillstånd, framför allt när det gäller ordning och säkerhet, väger tyngre än behovet av minskad byråkrati. Vidare anfördes att det är väl känt att det vid danstillställningar kan uppkomma bråk och andra situationer som kräver polisingripande (prop. s. 14). I samband med justitieutskottets beredning av propositionen tog utskottet även ställning till en motion med ett yrkande om att kravet på tillstånd för danstillställningar ska avskaffas. Utskottet anförde då att ett avskaffande av kravet på tillstånd till danstillställningar som inte genomförs på offentlig plats skulle kunna leda till minskad byråkrati. Ett avskaffande av kravet skulle emellertid försvåra polisens informationsinhämtande och därmed göra det svårare för polisen att fullgöra sitt uppdrag att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Utskottet anförde vidare att danstillställningar med stor publik också kan leda till t.ex. trafikproblem och ordningsstörningar, och det är viktigt att villkoren för tillställningen uppmärksammas vid en ansökan. Utskottet ansåg att kravet på tillstånd till danstillställningar i varje fall tills vidare borde vara kvar (bet. 2004/05:JuU12 s. 6). Motionsyrkanden om avskaffande av tillstånd till danstillställningar har därefter behandlas av

utskottet vid flera tillfällen. I betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor (s. 32 f.) uttalade utskottet att det i fråga om kravet på tillstånd för danstillställningar inte hade någon annan uppfattning än vad det dåvarande justitieutskottet hade våren 2005. I betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (s. 34 f.) vidhöll utskottet sin uppfattning att kravet på tillstånd till danstillställningar bör vara kvar (ett liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13).

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har liknande motionsyrkanden om att avskaffa kravet på tillstånd till danstillställningar prövats av utskottet vid flera tillfällen. Utskottet vidhåller sin uppfattning att kravet på tillstånd till danstillställningar bör vara kvar. Riksdagen bör därför avslå motion Ju246.

Alkohol- och drogtester i trafiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår fyra motionsyrkanden om alkohol- och drogtester i trafiken.

Jämför reservation 8 (S).

Drogtester i trafiken

Motionerna

I motion Ju339 och Ju382 (båda M) yrkar motionärerna att polisen i större utsträckning än i dag och rutinmässigt ska kunna drogtesta bilförare i trafiken. Motionärerna anför bl.a. att polisen ska få möjlighet att använda sållningsinstrument, t.ex. salivtest, för att se om föraren är påverkad av droger.

Bakgrund

Av 1 § lagen (1976:1090) om alkoholutandningsprov framgår det att ett alkoholutandningsprov får tas på den som skäligen kan misstänkas för bl.a. rattfylleri enligt 4 § lagen (1951:649) om straff för vissa trafikbrott, om provet kan ha betydelse för utredning om brottet. Alkoholutandningsprov vid misstanke om rattfylleribrott tas av en polis eller av en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen. Provet kallas bevisprov, eftersom det kan användas som bevis för alkoholkoncentrationen. Provtagningen ska utföras på ett sätt som inte utsätter den som provet tas på för allmän uppmärksamhet. Av 2 § lagen om alkoholutandningsprov följer att alkoholutandningsprov får tas på förare av bl.a. motordrivet fordon även

om det inte finns någon brottsmisstanke. Ett sådant prov kallas för sållningsprov och får tas av en polis eller, om det är fråga om att förebygga eller upptäcka rattfylleribrottslighet, en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen eller en bilinspektör som avses i 1 kap. 3 § fordonslagen (2002:574). Samma krav gäller för genomförandet av provtagningen som vid bevisprov. För sållningsprov gäller dessutom att prov får tas endast på eller i nära anslutning till den plats där personen kontrolleras eller ett ingripande mot honom eller henne görs. Proven ska tas med ett instrument som kan användas utan dröjsmål och som bara anger om eventuell alkoholkoncentration överstiger ett visst gränsvärde. Om ett sållningsprov indikerar att alkoholkoncentrationen överstiger gränsvärdet, kan som regel skälig misstanke om rattfylleribrott anses föreligga. Ett bevisprov kan då tas. Även en kroppsbesiktning i form av blodprovstagning kan då göras enligt bestämmelserna i 28 kap. 12 § rättegångsbalken.

Av 2 § lagen (1999:216) om ögonundersökning vid misstanke om vissa brott i trafiken framgår det att ögonundersökning får göras på förare av bl.a. ett motordrivet fordon, om det kan misstänkas att föraren gjort sig skyldig till drograttfylleri. Undersökningen får genomföras endast om den kan ha betydelse för utredningen om brottet. En misstanke kan baseras bl.a. på förarens sätt att framföra fordonet, hans eller hennes uppträdande eller på att det på annat sätt framkommer omständigheter som tyder på ett missbruk av narkotika. Den aktuella lagen ger – i motsats till lagen om alkoholutandningsprov – inte möjlighet till rutinmässig undersökning. Ögonundersökningen får bara omfatta yttre iakttagelser av ögonens utseende och funktion och används enbart för att fastställa om det finns skälig misstanke om drogpåverkan. Om ögonundersökningen visar att det finns tecken på narkotikapåverkan och det därmed finns skälig misstanke om brott, får kroppsbesiktning i form av blodprov göras. Regeringen har i förordningen (1999:221) om föreskrifter rörande ögonundersökning bemyndigat Rikspolisstyrelsen att meddela föreskrifter för verkställighet av lagen om ögonundersökning. I RPSFS 1999:4, FAP 333–3, har Rikspolisstyrelsen bl.a. föreskrivit att endast en polis som med godkänt resultat har genomgått särskild utbildning får besluta om och genomföra ögonundersökning.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 17 f.) uttalade utskottet, när det gällde frågan om narkotikatester av bilförare och vilka sållningsinstrument som skulle användas, att det inte fanns anledning för riksdagen att ta ett initiativ och att motionerna därför borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att det är viktigt att öka säkerheten på vägarna och att även prioritera arbetet mot förekomsten av narkotika i trafiken. Utskottet vidhåller dock sin ovan redovisade ståndpunkt att det inte i nuläget finns anledning för riksdagen att ta ett initiativ beträffande narkotikatester av bilförare och vilka sållningsinstrument som ska användas. Riksdagen bör därför avslå motionerna Ju339 och Ju382.

Alkohol- och drogtester vid trafikolyckor

Motionerna

I motion T411 (FP, C) yrkande 1 anför motionärerna att det bör vara obligatoriskt att drogtesta förare vid trafikolyckor. I motion Ju296 (S) yrkar motionärerna att det bör vara obligatoriskt att ta ett utandningsprov på förare som är inblandade i trafikolyckor.

Bakgrund

Som ovan anförts får ett alkoholutandningsprov enligt 1 § lagen om alkoholutandningsprov tas på den som skäligen kan misstänkas för rattfylleri enligt 4 § lagen om straff för vissa trafikbrott om provet kan ha betydelse för utredning av brottet. Provet kallas bevisprov, eftersom det kan användas som bevis för alkoholkoncentrationen i utandningsluften hos en förare i ett brottmål. Alkoholutandningsprov får också tas i form av ett sållningsprov, dvs. även i de fall det inte finns någon brottsmisstanke. Om den som ska lämna ett alkoholutandningsprov vägrar att medverka, får ett blodprov tas trots att det inte föreligger några förutsättningar för det enligt reglerna i rättegångsbalken, dvs. utan att det föreligger skäligen misstanke (3 §).

Den 1 juli 2008 infördes i 3 § lagen om alkoholutandningsprov och 5 § lagen om ögonundersökning vid misstanke om vissa brott i trafiken en möjlighet att ta blodprov på en förare som varit inblandad i en vägtrafikolycka och på grund av det inte kan lämna alkoholutandningsprov eller genomgå en ögonundersökning, även om det saknas misstanke om trafiknykterhetsbrott (bet. 2007/08:JuU26, rskr. 2007/08:188). För att bestämmelsen ska kunna tillämpas krävs för det första att personen på något sätt blivit skadad eller chockad till följd av den olycka han eller hon har varit inblandad i. För det andra krävs att personen – på grund av de fysiska eller psykiska skador som orsakats av trafikolyckan – är ur stånd att genomföra ett alkoholutandningsprov. Med trafikolycka avses olycka på väg, järnväg, tunnelbana eller spårväg. En trafikolycka anses ha inträffat om kollisioner, avkörningar och liknande mer allvarliga incidenter i trafiken har ägt rum.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (ett liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 17 f.) konstaterade utskottet att det den 1 juli 2008 blev möjligt att ta blodprov på en förare som varit inblandad i en vägtrafikolycka och på grund av det inte kan lämna alkoholutandningsprov eller genomgå en ögonundersökning, även om det saknas misstanke om trafiknykterhetsbrott. Utskottet ansåg därför inte att det fanns anledning för riksdagen att ta ett initiativ.

Utskottets ställningstagande

Som redogjorts för ovan får alkoholutandningsprov tas på den som skäliggen kan misstänkas för rattfylleri, s.k. bevisprov, men det får också tas utan att det föreligger en sådan misstanke, s.k. sållningsprov.

Utskottet vill lyfta fram den ändring som genomfördes i lagen om alkoholutandningsprov den 1 juli 2008 och som gör det möjligt att ta blodprov på en förare som varit inblandad i en vägtrafikolycka och på grund av det inte kan lämna alkoholutandningsprov eller genomgå en ögonundersökning, även om det saknas misstanke om trafiknykterhetsbrott. Utskottet anser i likhet med vad utskottet tidigare har uttalat att det inte finns anledning för riksdagen att ta ett initiativ i denna fråga. Riksdagen bör därför avslå motion Ju296 och T411 yrkande 1.

Vapenlagen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår sju motioner om vapenlagen m.m.
Jämför reservation 9 (S).

Skärpta straff för vapenbrott

Motionerna

I motion Ju299 (S) yrkar motionären att straffen för brott mot vapenlagen ska skärpas. Motionären anför att regeringen bör göra mer för att förhindra att människor bär vapen på allmän plats, bl.a. bör det anses som grovt vapenbrott att bära ett skarpladdat vapen på allmän plats. I motionerna Ju317 och Ju383 (båda M) anför motionärerna att straffet för olaga vapeninnehav bör skärpas.

Bakgrund

I 9 kap vapenlagen (1996:67) finns regler om straff och förverkande. Enligt 1 § första stycket döms den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet för vapenbrott till fängelse i högst ett år. Om brottet är grovt döms enligt andra stycket till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Justitieministern gav i mars 2009 en utredare i uppdrag att utreda vissa frågor rörande vapenlagstiftningen (Ju 2009:H). I februari 2010 överlämnade utredaren promemorian Vissa frågor om vapenlagen (Ds 2010:6). I promemorian föreslår utredaren bl.a. att det i bestämmelsen om grovt vapenbrott bör föras in de omständigheter som särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett vapenbrott är grovt. Exempel på situationer då vapen typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning är, enligt utredaren, innehav av vapen som innehåller skarp ammunition på offentlig plats, i fordon på offentlig plats eller i lokal till vilken allmänheten har tillträde, t.ex. restaurang eller nattklubb. Samma bedömning bör, enligt utredaren, göras oavsett om patronen befinner sig i vapnets patronläge eller i magasinet eller motsvarande utrymme, dvs. oavsett om vapnet är skjutklart eller inte. Vidare anges att en omständighet som särskilt bör beaktas vid bedömningen av om ett vapenbrott ska bedömas som grovt är om vapnet är av särskilt farlig beskaffenhet. Vapnets farliga beskaffenhet bör kvalificera brottet som grovt oavsett om vapnet kan befaras komma till brottslig användning eller inte. Vid bedömningen av vapnets farlighet bör främst vapnets eldkraft vägas in. Även andra omständigheter, som exempelvis att vapnet är lätt att dölja under kläder, kan tillmätas betydelse.

Förslaget har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (liknande yrkanden behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 40 f.) ansåg utskottet att den pågående utredningen av vapenlagstiftningen och den efterföljande beredningen inte skulle föregripas, och motionerna skulle därför avslås.

Utskottets ställningstagande

Som redogjorts för ovan föreslås bl.a. i promemorian Vissa frågor om vapenlagen att omständigheter som ska medföra att ett vapenbrott betraktas som grovt bör vara t.ex. innehav av vapen som innehåller skarp

ammunition på offentlig plats. Förslagen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att beredningen bör föregripas, varför motionerna Ju299, Ju317 och Ju383 bör avslås.

Tillstånd för effektbegränsade vapen

Motionen

I motion Ju201 (FP) anför motionärerna att det bör införas ett generellt krav på tillstånd för att få förvärva effektbegränsade vapen, t.ex. luftgevär och kolsyredrivna vapen. Motionärerna menar att effektbegränsade vapen används vid brott och att ett tillståndskrav skulle ge polisen en möjlighet att inom ramen för den brottsbekämpande verksamheten få reda på vilka som innehar den här typen av vapen.

Bakgrund

Den som har fyllt 18 år behöver enligt 2 kap. 1 § vapenlagen (1996:67) inte tillstånd för att inneha ett kolsyre-, luft-, fjäder- eller harpunvapen med begränsad effekt. I 1 kap. 2 § första stycket vapenförordningen (1996:70) anges att ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen anses ha begränsad effekt, om en projektil från vapnet fyra meter från pipans mynning har en anslagsenergi som är mindre än tio joule. Ett hel- eller halvautomatiskt vapen av det angivna slaget ska enligt andra stycket anses ha begränsad effekt, om varje projektil från vapnet har en anslagsenergi som är mindre än tre joule fyra meter från pipans mynning. Enligt tredje och fjärde styckena i den sistnämnda paragrafen gäller särskilda regler för kolsyrevapen som är avsedda för att med färg markera träffar på deltagare i stridsspel (paintballvapen) och för harpunvapen. Enligt punkt 6 i övergångsbestämmelserna till vapenförordningen gäller att den som sedan tiden före den 1 januari 1992 innehar ett luft- eller fjädervapen, som enligt då gällande föreskrifter fick innehas utan tillstånd, även fortsättningsvis får inneha vapnet utan tillstånd.

I promemorian Vissa frågor om vapenlagen (Ds 2010:6), som nämns i föregående avsnitt, behandlas även frågor om effektbegränsade vapen. I promemorian behandlas bl.a. frågor som rör klassificeringen av effektbegränsade vapen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att den nuvarande definitionen av vad som ska anses utgöra ett effektbegränsat vapen har utformats utifrån vapnets farlighet, det vill säga risken för skador. Att effektbegränsade vapen bedöms som mindre farliga är också anledningen till att de är undantagna från kravet på t.ex. tillstånd enligt vapenlagen. Enligt utskottets uppfattning är det rimligt att inte ha samma stränga reglering för mindre farliga vapen som för

övriga vapen. Frågan var gränsen för när ett vapen ska anses vara effektbe-gränsat går är dock föremål för överväganden i den ovannämnda promemo-rian Vissa frågor om vapenlagen, som för närvarande, bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att beredningen bör föregripas, var-för riksdagen bör avslå motion Ju201.

Statistikredovisning

Motionerna

I motion Ju218 och Ju348 (båda M) anför motionärerna att det bör införas ett nytt system vid registrering av brott så att det framgår om ett brott har begåtts med legala eller illegala vapen.

Bakgrund

Brottsförebyggande rådet (Brå) ska som ansvarig myndighet för den offici-ella rättsstatistiken utveckla innehållet och kvaliteten i statistiken när det gäller brottslighet och samhällets reaktioner på brott. Statistikens innehåll och kvalitet ska anpassas till rättsväsendets och samhällets informationsbe-hov. Dagens system med brottskoder består av drygt 400 olika sådana koder. I samråd med ett antal andra myndigheter sker årligen eller vid behov en översyn av brottskoderna. Nya brottskoder kan införas som en följd av lagändringar eller om statistikanvändare har gett uttryck för ange-lägna behov av detta.

När det gäller utvecklingsarbetet för att förbättra kriminalstatistiken arbe-tar rättsväsendets myndigheter med att utveckla en gemensam elektronisk informationshantering i brottmålsprocessen. I det arbetet ingår att ta fram ett nytt sätt att klassificera brott, vilket bl.a. kommer att göra det möjligt att följa hanteringen av ett brott genom hela rättsväsendet. Arbetet bedrivs inom ramen för Rådet för rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) som består av myndigheter i rättskedjan under ledning av Justitiedeparte-mentet. Arbetet bedrivs etappvis. I den första etappen, som beräknas vara färdigställd senast 2013, är arbetet koncentrerat till att förbättra informa-tionsförsörjningen mellan Brå, Domstolsverket, Kriminalvården, polisen och Åklagarmyndigheten.

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, se betän-kande 2008/09:JuU22 Polisfrågor (ett liknande yrkande behandlades även förenklat i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor). I betänkandet (s. 50 f.) ansåg utskottet, med hänvisning till det arbete som pågick med att utveckla statistiken, att riksdagen inte borde ta något initiativ och att yrkan-det därför borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det alltjämt pågår ett arbete för att förbättra kriminalstatistiken och ta fram ett nytt sätt att klassificera brott. Utskottet vidhåller därmed sin tidigare inställning och anser inte att det finns skäl att ställa sig bakom det initiativ som efterfrågas i motionerna Ju218 och Ju348. Riksdagen bör avslå motionerna.

Utökad vapengarderob

Motionen

I motion Ju381 (M) yrkar motionären att en jägare som har haft jägareexamen i minst fem år bör ges möjlighet att utöka sin vapengarderob med ytterligare två vapen till sammanlagt åtta vapen.

Bakgrund

En enskild får enligt 2 kap. 4 § vapenlagen (1996:67) meddelas tillstånd att inneha ett skjutvapen endast om han eller hon kan visa behov av vapnet för ett godtagbart ändamål. Tillstånd måste sökas för varje vapen. För tillstånd till innehav av jaktvapen krävs vidare enligt 2 kap. 4 § första stycket vapenförordningen (1996:70) att den sökande avlagt ett prov som visar att den sökande har grundläggande kunskaper om jakt och viltvård och kan handha vapnet. Den som har avlagt ett sådant prov ska anses ha behov av jaktvapen, om inte särskilda skäl föranleder annat. Behovet ska anses motsvara fyra vapen, om det inte finns omständigheter som talar för att sökanden behöver fler vapen än så. Tillstånd till fler än sex jaktvapen får beviljas endast om sökanden visar att det finns ett mycket kvalificerat behov (2 kap. 4 § fjärde och femte styckena vapenförordningen).

Tidigare utskottsbehandling

Justitieutskottet har behandlat liknande motionsyrkanden tidigare, senast i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor. I betänkandet (s. 18 f.) uttalade utskottet att de avvägningar som har gjorts i vapenlagen när det gäller tillstånd att inneha jaktvapen var lämpliga och att något initiativ från riksdagen i denna fråga inte ansågs påkallat, varför motionen skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser alltjämt att de avvägningar som har gjorts i vapenlagen när det gäller tillstånd att inneha jaktvapen är lämpliga. Något initiativ från riksdagen i denna fråga är enligt utskottet inte påkallat. Riksdagen bör därför avslå motion Ju381.

Arbetet mot barnsexturism

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår tio motionsyrkanden om arbetet mot barnsexturism.

Jämför reservationerna 10 (MP), 11 (S, V), 12 (S, MP, V) och 13 (S, MP, V).

Sexuell exploatering av barn

Motionen

I motion Ju252 (MP) yrkande 1 anförs att inga barn i andra länder ska utsättas för sexuell exploatering av personer från Sverige. För att detta mål, som uttrycks i Regeringens handlingsplan mot sexuell exploatering av barn, ska uppnås bör riksdagen påminna regeringen om denna formulering.

Bakgrund

I juli 1998 presenterade den dåvarande regeringen en handlingsplan mot kommersiell sexuell exploatering av barn. Den första uppdateringen av handlingsplanen gjordes 2001. I december 2007 beslutade regeringen om en nationell handlingsplan mot sexuell exploatering av barn, som utgjorde en uppföljning och uppdatering av den tidigare handlingsplanen men även innehöll nya åtgärder. I handlingsplanen anges att ett av regeringens mål är att inga barn i andra länder ska utsättas för sexuell exploatering av personer från Sverige.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att regeringen i den nationella handlingsplanen mot sexuell exploatering av barn anför att alla barn ska skyddas mot varje form av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp. Ett särskilt ansvar finns för att skydda barn från kränkningar som utförs av personer bosatta i Sverige, oavsett var i världen övergreppen sker. Utskottet förutsätter att regeringen arbetar för att nå handlingsplanens mål. Riksdagen bör därför inte ta något initiativ i frågan. Riksdagen bör avslå motion Ju252 yrkande 1.

Anmälningmöjligheter utomlands och internationellt samarbete

Motionerna

I ett flertal motioner behandlas frågan om möjligheten att anmäla misstanke om barnsexturism i de länder där barnsexturism är vanligt förekommande. I motion Ju252 (MP) yrkande 3, Ju320 (S) yrkande 2, Ju352 (M) yrkande 2, Ju402 (FP), Ju410 (V) yrkande 2 och Ju416 (C) yrkande 2 anförs att det vid fler svenska beskickningar bör införas förenklade möjligheter att anmäla misstanke om barnsexturism, t.ex. genom en särskild telefonlinje, samt att information om denna möjlighet bör spridas. Motionärerna framhåller att det i Thailand har upprättats en sådan telefonlinje som ett resultat av samarbetet mellan svensk polis, den svenska sambandsmannen på plats och den svenska ambassaden. Enligt motionären i Ju237 (S) måste det dessutom till en bättre koordinering mellan Interpol, de svenska rätts- och utlandsmyndigheterna och andra EU-länders utlandsmyndigheter i syfte att etablera fungerande informationsrutiner när det gäller misstänkta sexualbrottslingar från medlemsländerna. I motion Ju353 (KD) yrkande 2 påtalas vikten av att utöka och underlätta anmälningmöjligheterna genom en stationerad sambandsman på plats i landet.

Bakgrund

Som nämnts ovan beslutade regeringen i december 2007 om en handlingsplan mot sexuell exploatering av barn, som innehöll åtgärder på såväl nationell som internationell nivå. Flera av åtgärderna rörde sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande. I samband med propositionen 2009/10:232 Strategi för att stärka barnets rättigheter i Sverige presenterade regeringen en uppföljning av åtgärderna i handlingsplanen.

Av uppföljningen framgår att under det svenska ordförandeskapet i EU 2009 beslutade EU:s inrikes- och justitieministrar om ett tematiskt s.k. Action Oriented Paper med ett antal åtgärder för att förstärka arbetet mot människohandel i EU:s yttre förbindelser. Sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande tas särskilt upp, och denna fråga ska ges uppmärksamhet i det fortsatta och ökade partnerskapet mellan EU, tredjeländer, regioner och organisationer på internationell nivå.

Sverige anordnade vidare en ministerkonferens den 19–20 oktober 2009 på temat människohandel i EU:s yttre förbindelser. Konferensen samlade över 600 deltagare från medlemsstater, kandidatländer och tredjeländer samt internationella organisationer och frivilligorganisationer. Syftet med konferensen var att skapa förutsättningar för en fördjupning av EU:s samarbete med tredjeländer, regioner och internationella organisationer för att förebygga och bekämpa människohandel. Konferensen tog fram en deklARATION som bl.a. tog upp vikten av förbättrad samordning inom EU och hur unionen kan gå vidare för att stärka partnerskapen med tredjeländer mot människohandel och barnsexturism.

Varje medlemsstat inom EU anordnar också under sitt ordförandeskap ett informellt möte med ministrar eller tjänstemän som är ansvariga för övergripande barnfrågor eller barnkonventionen i respektive medlemsstat. Gruppen har antagit namnet Permanent Intergovernmental Group Europe de l'Enfance och har till syfte att arbeta för att ett barnperspektiv utifrån barnkonventionen ska genomsyra allt arbete inom EU som rör barn. Frågan om sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande har tagits upp av den svenska representanten i arbetsgruppen vid olika tillfällen, bl.a. i anslutning till den högnivåkonferens som ägde rum i Stockholm den 20 november 2009, med anledning av Sveriges ordförandeskap i EU.

Vidare framgår att regeringen på Utrikesdepartementets webbplats informerar resenärer om sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande. Resenärer rekommenderas att kontakta lokal eller svensk polis om de ser eller misstänker att ett barn utnyttjas sexuellt, alternativt ta kontakt med researrangören och be om råd eller kontakta Ecpat Sverige.

I uppföljningen anges det även att regeringen i maj 2008 genomförde ett dialogmöte med berörda aktörer inom resenäringen och myndigheter med ansvar för turismutbildningar kring frågan om förebyggande åtgärder mot sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande.

Härutöver anges det att en av de starka prioriteringarna under det svenska ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté var att stärka arbetet för barns rättigheter. Regeringen genomförde som ett led i detta arbete en högnivåkonferens i Stockholm i samarbete med Europarådet i september 2008. Vid konferensen diskuterades det svenska förslaget till strategi för barns rättigheter som ska gälla 2009–2011. Den s.k. Stockholmsstrategin har därefter antagits. Bekämpandet av sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande ingår som en del av strategin.

Vad gäller det europeiska samarbetet kan det noteras att kommissionen den 29 mars 2010 presenterade ett förslag till direktiv, vilket föreslås ersätta rådets rambeslut från den 22 december 2003 om bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi (2004/68/RIF). Förslaget bygger till stor del på resultatet av förhandlingarna om det rambeslut som behandlades under det svenska EU-ordförandeskapet. Direktivförslaget är i maj 2011 föremål för s.k. triloförhandlingar mellan rådet och Europaparlamentet. Förslaget till direktiv innehåller en bestämmelse som ska uppmantra medlemsstaterna att vidta preventiva åtgärder samt att genomföra nödvändiga åtgärder för att dels förbjuda spridning av material som annonserar möjligheten till sexualbrott mot barn, dels förbjuda organisering av resor i syfte att begå sexualbrott mot barn. Regeringen har i EU-samarbetet också i andra sammanhang verkat aktivt för att frågan om barnsexturism ska göras till en gemensam angelägenhet inom EU. Regeringen har bl.a. verkat för den skrivning i kommissionens meddelande om en agenda för barnens rättigheter som innebär att barnsexturism ska utrotas.

Sedan början av 2009 genomför Rikskriminalpolisen en satsning mot sexuella övergrepp mot barn begångna av svenskar utomlands. Eftersom det kan vara viktigt att tips lämnas när informationen är aktuell har man förenklats för allmänheten att lämna tips, t.ex. via Internet. Resultatet av satsningen är bl.a. flera fällande domar samt en påtagligt förbättrad under-rättelsebild. De poliser som genomför arbetet har finansierats genom den handlingsplan regeringen antog mot människohandel i juli 2008. Rikspolis- chefen inbjöd i april 2011 ett flertal myndigheter och andra aktörer för att diskutera hur arbetet ska bedrivas i fortsättningen.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har tidigare i sak behandlat liknande motionsyrkanden om möjlig- heten att utomlands anmäla misstanke om barnsexturism, senast i betän- kande 2008/09:JuU22 (yrkanden behandlades även förenklats i betänkande 2009/10:JuU13). Utskottet refererade i betänkandet (s. 58) till konstitutions- utskottets beredning av motionsyrkanden om utrikesförvaltningen där frå- gan om att inrätta en särskild telefonlinje vid Sveriges beskickningar för anmälningar av brott behandlades (bet. 2007/08:KU1). I ett yttrande kon- staterade utrikesutskottet att det enligt utskottets mening inte är riksdagens uppgift att göra tillkännagivanden i frågor om handläggningsordningen för anmälningar och tips om brott. Konstitutionsutskottet delade utrikesutskot- tets bedömningar och avtog motionen. I justitieutskottets behandling av liknande motionsyrkanden anförde utskottet att det såg positivt på det arbete som bedrivs inom Regeringskansliet med olika åtgärder mot männi- skohandel. Utskottet delade dock konstitutionsutskottets och utrikesutskot- tets ovan redovisade uppfattning och föreslog att yrkandena skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som utskottet tidigare uttryckt (bet. 2010/11:JuU1 s. 28, yttr. 2010/11: JuU9y s. 5) är kampen mot sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande ytterst angelägen. Ett gott samarbete med andra länder och berörda aktörer är en av de viktigaste förutsättningarna för att kampen mot barnsexturismen ska bli framgångsrik. Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att förslaget till direktiv om bekämpande av sexuellt utnytt- jande av barn och barnpornografi bl.a. innehåller bestämmelser som syftar till att motverka annonsering för och organisering av barnsexturism.

Mot bakgrund av den uppföljning som gjorts av handlingsplanen mot sexuell exploatering av barn, konstaterar utskottet att ett ambitiöst arbete bedrivs såväl nationellt som internationellt. Utskottet noterar också att Riks- kriminalpolisens särskilda satsning bl.a. resulterat i flera fällande domar. Utskottet står dock fast vid sin tidigare ståndpunkt att riksdagen inte har till uppgift att ta initiativ i frågor om handläggningsordningen för anmäl-

ningar och tips om brott, varför motionerna Ju252 yrkande 3, Ju320 yrkande 2, Ju352 yrkande 2, Ju353 yrkande 2, Ju402, Ju410 yrkande 2 och Ju416 yrkande 2 bör avslås av riksdagen.

Statistik

Motionen

Motionärerna i Ju410 (V) yrkande 5 anför att Brottsförebyggande rådet bör ges i uppdrag att upprätta statistik över sexualbrott som utförts av svenska medborgare och som begåtts mot barn utomlands.

Bakgrund

Som anges ovan (s. 47) ska Brottsförebyggande rådet (Brå) som ansvarig myndighet för den officiella rättsstatistiken utveckla innehållet och kvaliteten i statistiken över brottslighet och samhällets reaktioner på brott. Statistikens innehåll och kvalitet ska anpassas till rättsväsendets och samhällets informationsbehov. Dagens system med brottskoder består av drygt 400 olika sådana koder. I samråd med ett antal andra myndigheter sker årligen eller vid behov en översyn av brottskoderna. Nya brottskoder kan införas som en följd av lagändringar eller efter uttryck av angelägna behov från statistikanvändare.

När det gäller utvecklingsarbetet för att förbättra kriminalstatistiken arbetar rättsväsendets myndigheter med att utveckla en gemensam elektronisk informationshantering i brottmålsprocessen. I det arbetet ingår att ta fram ett nytt sätt att klassificera brott, vilket bl.a. kommer att göra det möjligt att följa hanteringen av ett brott genom hela rättsväsendet. Arbetet bedrivs inom ramen för Rådet för rättsväsendets informationsförsörjning (RIF) som består av myndigheter i rättskedjan under ledning av Justitiedepartementet. Arbetet bedrivs etappvis. I den första etappen, som beräknas vara färdigställd senast 2013, är arbetet koncentrerat till att förbättra informationsförsörjningen mellan Brå, Domstolsverket, Kriminalvården, polisen och Åklagarmyndigheten.

Tidigare utskottsbehandling

Motionsyrkanden liknande det nu aktuella har behandlats av utskottet senast i betänkande 2008/09:JuU22. Utskottet konstaterade i betänkandet (s. 60) att det bedrivs ett arbete för att utveckla och förbättra kriminalstatistiken och att rättsväsendets myndigheter inom ramen för detta arbete utvecklar ett nytt sätt att klassificera brott. Mot bakgrund av det ansåg inte utskottet att det fanns något behov av något initiativ från riksdagens sida och att motionen därför borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det alltjämt pågår ett arbete för att förbättra kriminalstatistiken och ta fram ett nytt sätt att klassificera brott. Utskottet vidhåller därmed sin tidigare inställning och anser inte att det finns skäl att ställa sig bakom det initiativ som efterfrågas i motion Ju410 yrkande 5. Riksdagen bör avslå motionsyrkandet.

Tullverkets befogenheter och gränskontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår åtta motionsyrkanden om Tullverkets befogenheter och gränskontroll.

Jämför reservationerna 14 (SD) och 15 (SD).

Tullverkets befogenheter

Motionerna

I motion Sk384 (S) yrkar motionären att reglerna om Tullverkets möjlighet att utföra identitetskontroller bör ses över. Enligt motionären försämrar den nuvarande regleringen tullens möjlighet att hitta rätt objekt i flödena, och indirekt försvåras också en förbättrad underrättelseverksamhet. I motion Ju363 (S) yrkande 1 anför motionären att Tullverket bör ges befogenhet att få leta efter stöldgods i samband med utresor från Sverige. I samma motion yrkande 2 menar motionären att regeringen inom EU bör verka för att detta införs. I motion Ju370 (FP) yrkande 1 yrkar motionären att Tullverket bör få lagra information om personer som har dömts för smuglings- och langningsbrott. I motion Ju396 (M) anför motionären att Tullverket bör ges befogenhet att göra fysiska kontroller, och inte bara ”pappersmässiga”, i skatteupplag. I motionerna Ju397 och Ju398 (båda M) yrkar motionären att Tullverket bör ges befogenhet att inleda förundersökning om varumärkesintrång respektive människosmuggling.

Bakgrund

I lagen (2000:1225) om straff för smuggling (smugglingslagen) återfinns bestämmelser om Tullverkets befogenheter att i den brottsbekämpande verksamheten bedriva förundersökning och använda vissa tvångsmedel. I 19 § anges det att Tullverket får fatta beslut om att inleda förundersökning enligt 23 kap. rättegångsbalken angående brott enligt smugglingslagen samt vissa brott enligt narkotikastrafflagen (1968:64) och lagen (2003:148) om straff för terroristbrott. De befogenheter och skyldigheter som undersökningsledaren har enligt rättegångsbalken gäller i sådant fall Tullverket.

Tullverket ska förordna särskilda befattningshavare i verket att fullgöra verkets uppgifter. Om saken inte är av enkel beskaffenhet, ska åklagaren överta ledningen av förundersökningen så snart någon skäligen kan misstänkas för brottet. Åklagaren ska även annars överta ledningen när detta är nödvändigt av särskilda skäl. När en förundersökning leds av en åklagare, får åklagaren anlita biträde av Tullverket. Åklagaren får också uppdra åt tjänstemän vid verket att vidta en viss åtgärd som hör till förundersökningen, om det är lämpligt med hänsyn till åtgärdens beskaffenhet. Innan förundersökning har hunnit inledas får en tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen i enlighet med vad som föreskrivs i 23 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken hålla förhör och vidta andra utredningsåtgärder som är av betydelse för utredningen. Vidtagna åtgärder ska så snart som möjligt anmälas för den som har rätt att leda en förundersökning av brottet (20 §).

En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har beträffande sådana brott för vilka Tullverket får besluta om att inleda förundersökning samma befogenhet som en polisman att enligt 24 kap. 7 § första stycket rättegångsbalken gripa den som misstänks för brott. Vad som föreskrivs i rättegångsbalken om befogenheter och skyldigheter i förhållande till den som gripits gäller för tjänstemannen i samma utsträckning som för en polisman samt för Tullverket i samma utsträckning som för en polismyndighet (21 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har för dessa brott samma befogenhet som en polisman att enligt 27 kap. 4 § rättegångsbalken ta egendom i beslag (22 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har vidare samma befogenhet som en polisman att enligt 28 kap. 5 § rättegångsbalken göra en husrannsakan utan förordnande från rätten eller åklagaren (26 §). En tjänsteman vid Tullverket eller Kustbevakningen har också vissa befogenheter att besluta om kroppsvisitation och kroppsbesiktning (27–28 §§).

Ytterligare bestämmelser om Tullverkets kontrollbefogenheter finns i tulllagen (2000:1281), lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen samt i lagen (1998:506) om punktskattkontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och energiprodukter.

Av Tullverkets regleringsbrev för 2011 framgår att Tullverkets brottsbekämpning ska inriktas på att begränsa den organiserade och storskaliga brottsligheten och att verket ska bidra till att minska antalet kriminella nätverk som ägnar sig åt narkotika-, alkohol- eller tobaksmuggling eller ekonomisk brottslighet. Vidare ska narkotika ges högsta prioritet inom den brottsbekämpande verksamheten. Tullverket ska bidra till att minska tillgången till narkotika i Sverige. Storskalig eller frekvent införsel av alkohol eller tobak ska ges hög prioritet inom den brottsbekämpande verksamheten, och Tullverket ska bidra till att minska tillgången på illegalt införd alkohol och tobak i Sverige.

Av budgetpropositionen för 2011 utgiftsområde 3 (s. 19 f.) framgår att en ny organisatorisk enhet, Nationella enheten, har skapats inom Tullverket för att på en övergripande nivå samordna och prioritera operativ kontrollverksamhet inom myndigheten. Nationella enheten ansvarar för den operativa riskanalys- och underrättelseanalysverksamheten, och det projekt- och underrättelsebaserade arbetet utgör grunden för Tullverkets bekämpning av den organiserade brottsligheten. Av budgetpropositionen framgår vidare att trafikflödena till Sverige varje år består av ca 75 miljoner objekt, fordon och personer som kan bli föremål för kontroll. Tullverkets närvarograd vid respektive gränspassage styrs av den aktuella hotbilden. Det är en fungerande samverkan mellan selekteringsförmåga, teknikstöd, rätt underrättelser, bra riskanalys och hög kompetens hos den enskilda tjänstemannen som är avgörande för träffprocenten i kontrollerna. Det är viktigt att Tullverket har förmågan att ha personal på rätt plats, i rätt tid och med rätt utrustning: antalet kontroller är inte lika viktigt. Kontrollerna ska ske med minsta möjliga störning i det kommersiella och legitima trafikflödet. Det kontrollerade objektet ska inte utsättas för onödiga kostnader eller olägenheter på grund av kontrollen, och ett korrekt bemötande är därför av yttersta vikt.

Vidare kan nämnas att det när det gäller behandling och utbyte av uppgifter mellan de brottsbekämpande myndigheterna pågår ett reformarbete. I den nya polisdatalagen (2010:361), som träder i kraft den 1 mars 2012, finns ändamålsbestämmelser och sekretessbrytande bestämmelser som ger polisen möjligheter att trots viss sekretess lämna ut uppgifter till övriga brottsbekämpande myndigheter. Rikspolisstyrelsen, polismyndigheter, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen och Skatteverket ska kunna medges direktåtkomst till personuppgifter i polisens brottsbekämpande verksamhet som har gjorts gemensamt tillgängliga. En liknande reglering finns redan i dag i lagen (2005:787) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet och i förordningen (2005:791) om behandling av uppgifter i Tullverkets brottsbekämpande verksamhet.

I betänkandet Kontroll av varor vid inre gräns (SOU 2006:9) lämnades förslag på lagreglering av bl.a. Tullverkets möjligheter att under vissa omständigheter kontrollera en persons identitet. I betänkandet föreslogs också en bestämmelse med innebörden att om Tullverket vid en varukontroll påträffar föremål som medför att det finns anledning att anta att personen som kontrolleras gjort sig skyldig till ett brott som hör under allmänt åtal, mot vilket Tullverket inte har befogenhet att ingripa och på vilket fängelse kan följa, ska den som utför varukontrollen rapportera detta till polisen. Vidare föreslogs det att Tullverket i dessa situationer skulle kunna fatta beslut om kvarhållande av personen och transportmedlet till dess att polisen kommer till platsen.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har tidigare i betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor behandlat yrkanden om att Tullverkets personal borde ges utvidgade befogenheter. I betänkandet (s. 18 f.) uttalade utskottet bl.a. att det inte var berett att utvidga dessa befogenheter att gälla utöver vad som följer av smugglingslagen och andra relevanta författningar. Utskottet har vidare i betänkande 2008/09:JuU22 Polisfrågor behandlat motionsyrkanden om ett effektivt informationsutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna och om att Tullverket och polisen ska ges bättre förutsättningar att samarbeta. I betänkandet (s. 20 f.) uttalade utskottet att det mot bakgrund av det arbete som bedrevs inom detta område inte såg någon anledning till ett initiativ från riksdagens sida, varför yrkandena skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan bereds inom Regeringskansliet betänkandet Kontroll av varor vid inre gräns i vilket det bl.a. föreslås en reglering av Tullverkets möjlighet att under vissa omständigheter kontrollera en persons identitet. I betänkandet behandlas också frågor om varukontroll. Utskottet anser inte att denna beredning bör föregripas. Riksdagen bör därför avslå motion Sk384 och motion Ju363 yrkande 1 och 2.

Utskottet vill i sammanhanget lyfta fram det arbete som pågår när det gäller Tullverkets brottsbekämpning och möjlighet att samverka med andra brottsbekämpande myndigheter. Utskottet är dock inte berett att föreslå att Tullverkets befogenheter ska utvidgas utöver vad som ovan redovisats. Riksdagen bör därför avslå motionerna Ju370 yrkande 1, Ju396, Ju397 och Ju398.

Gränskontrollmyndighet

Motionen

I motion Ju292 (FP) anför motionären att regeringen bör utreda förutsättningarna för en gränskontrollmyndighet med ett samlat ansvar för personkontrollen. Motionären anför att gränsskyddet i dag är organisatoriskt splittrat genom att det är delat på flera myndigheter som också sorterar under olika departement.

Bakgrund

Gränskontrollutredningen avlämnade i november 2004 betänkandet Gränskontrolllag – Effektivare gränskontroll (SOU 2004:110). Utredningens uppgift var att utvärdera Sveriges medlemskap i Schengen, och då ur ett brottsförebyggande och brottsbekämpande perspektiv samt att ur ett migrationsperspektiv se över och utvärdera nuvarande ordning med personkontroll vid våra gränser.

Utredningen föreslår bl.a. att det i författning tydligt anges att polisen har huvudansvaret för personkontrollen och att Kustbevakningen har ett självständigt ansvar för personkontrollen till sjöss. Vidare föreslår utredningen att Tullverket och Kustbevakningen i övrigt ges ett ökat ansvar för personkontrollen. Rikspolisstyrelsen, såsom den ytterst ansvariga myndigheten, föreslås få behörighet att närmare bestämma om ansvarsfördelning och samverkan i övrigt. Som en samlad beteckning för polisen, Tullverket och Kustbevakningen föreslår utredningen definitionen gränskontrollmyndighet. Tullverket och Kustbevakningen bör enligt utredningen, när de utgör gränskontrollmyndighet, få samma befogenheter som polisen.

Personkontroll ska bedrivas på hela det svenska territoriet, dvs. både vid inre och yttre gräns och – när det gäller den inre utlänningskontrollen – överallt i landet. Liksom för personkontroll i samband med passerande av gräns föreslår utredningen att polisen ska ha huvudansvaret för den inre utlänningskontrollen och att Kustbevakningen ska ha ett självständigt ansvar till sjöss. Kustbevakningen samt Tullverket och Migrationsverket ska i övrigt på ett mer tydligt sätt medverka i kontrollen. Syftet med personkontroll i form av en inre utlänningskontroll föreslås bli utvidgat på så sätt att kontrollen ska inriktas på att förhindra och bekämpa alla överträdelser och brott mot utlänningslagens bestämmelser och således omfatta även svenska medborgare. Härutöver bör också brottet människohandel omfattas av inre utlänningskontroll. Utredningen föreslår också, för att skapa en mer effektiv informationsöverföring mellan olika myndigheter med ansvar för gränskontroll, att det inrättas en nationell underrättelseverksamhet inom polisen och en underrättelsefunktion som är gemensam för alla gränskontrollmyndigheter. Vidare bör det upprättas ett underrättelseregister som är gemensamt för hela Sverige och ett brottsanmälnings- eller spaningsregister. Slutligen föreslås en författningsreglerad uppgiftsskyldighet inom och mellan gränskontrollmyndigheterna samt mellan dessa myndigheter och Migrationsverket. Härigenom skulle de främsta nuvarande hindren i sekretesslagen och registerförfattningarna falla bort.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare utskottsbehandling

Ett motionsyrkande om en gränskontrollmyndighet har behandlats i betänkande 2007/08:JuU10 Polisfrågor. I betänkandet (s. 18 f.) uttalade utskottet att beredningen av Gränskontrollutredningens betänkande inte borde föregripas, varför yrkandet borde avslås.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan bereds Gränskontrollutredningens betänkande fortfarande inom Regeringskansliet. Utskottet anser, liksom tidigare, att denna beredning inte bör föregripas, varför riksdagen bör avslå motion Ju292.

Offentliga brottsregister

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om att införa offentliga brottsregister.

Jämför reservation 16 (SD).

Motionen

I motion Ju425 yrkande 1 (SD) anför motionärerna att det bör införas ett offentligt register över dömda pedofiler med hög återfallsrisk. I yrkande 2 samma motion anføres att det bör införas ett offentligt register över flerfaldigt dömda våldtäktsmän.

Bakgrund

Enligt 1 § lagen om belastningsregister (1998:620) ska Rikspolisstyrelsen föra ett belastningsregister. Det övergripande syftet med belastningsregistret är att olika myndigheter, framför allt de brottsbekämpande och rättsvårdande myndigheterna, på ett enkelt sätt ska få tillgång till de uppgifter som behövs i deras verksamhet.

Enligt 35 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen gäller absolut sekretess för uppgifter i belastningsregistret, dvs. någon skadeprövning ska inte göras. Uppgifter från belastningsregistret lämnas endast ut under de förutsättningar som anges i lagen om belastningsregister och i säkerhetsskyddslagen (1996:627) och förordningar som har stöd i dessa lagar. I samma paragraf anges också att bestämmelserna i 10 och 12 kap. offentlighets- och sekretesslagen, vilka innehåller regler om undantag för sekretess, inte gäller. Det innebär bl.a. att den enskilde inte kan få ut uppgifter om sig själv med stöd av offentlighets- och sekretesslagen. I stället är den enskilde hänvisad till bestämmelsen härom i lagen om belastningsregister.

Den absoluta sekretess som i dag gäller för uppgifter i belastningsregistret har främst motiverats av att den dömdes återanpassning till samhället inte ska försvåras. Det är angeläget att uppgifter om en persons förflutna inte sprids mer än vad som är absolut nödvändigt. Sekretesskyddet för belastningsuppgifter är således i allt väsentligt uppställt för att skydda den enskilde. Det ligger därför i sakens natur att utomordentligt stor restriktivitet måste gälla för insyn i belastningsregister. Förutom den registrerade själv är det främst myndigheter inom rättsväsendet som har ett berättigat intresse av att få del av uppgifter från belastningsregister. Med hänsyn till den registrerades rehabilitering bör andra myndigheter eller enskilda normalt inte få tillgång till uppgifterna (prop. 1997/98:97 s. 65).

I 9 § första stycket lagen om belastningsregister ges den enskilde rätt att på begäran skriftligen få del av samtliga uppgifter om sig själv i registret. En enskild som behöver ett utdrag om sig själv har vidare enligt

samma paragraf andra stycket punkterna 1–4 rätt att få ett begränsat registerutdrag i vissa fall, nämligen dessa: för att kunna ta till vara sin rätt i ett främmande land eller få tillstånd att resa in, bosätta sig eller arbeta där; enligt bestämmelser i skollagen (2010:800); enligt bestämmelser i lagen om försäkringsförmedling; enligt bestämmelser i lagen om registerkontroll av personal vid sådana hem för vård och boende som tar emot barn. Av 22 och 22 a §§ förordningen framgår närmare vilka uppgifter sådana begränsade utdrag ska innehålla. Av 10 § lagen om belastningsregister följer att en enskild har rätt att få uppgifter ur registret om det behövs för att pröva en fråga om anställning eller uppdrag i verksamhet som avser vård eller som är av betydelse för att förebygga eller beivra brott i den utsträckning som regeringen föreskriver.

Tidigare utskottsbehandling

Utskottet har tidigare i betänkande 2009/10:JuU13 Polisfrågor behandlat ett liknande yrkande om automatisk kontroll i belastningsregistret för att identifiera personer dömda för sexualbrott mot barn. I betänkandet (s. 22 f.) uttalade utskottet att de regler som finns om utlämnande av uppgifter ur belastningsregistret är väl avvägda, och utskottet ansåg inte att det fanns anledning till ett initiativ från riksdagen i frågan, varför yrkandet skulle avslås.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att de regler som finns om sekretess för och utlämnande av uppgifter ur belastningsregistret är väl avvägda. Utskottet kan inte ställa sig bakom yrkandena i motionen. Motion Ju425 yrkande 1 och 2 bör därför avslås av riksdagen.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

- 1. Personskydd och analys av hotbilder, punkt 4 (S, MP, V)**
av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju362.

Ställningstagande

Det är ett problem i samhället att politiska företrädare inte vågar ge uttryck för sin mening och delta i debatten utan att behöva riskera att bli utsatta för hot. Vi anser att den krets av personer som i dag kan få personskydd är för snäv. Regeringen bör därför ta initiativ till att se över reglerna för personskyddet och myndigheternas förmåga att analysera hotbilder.

Det får ankomma på regeringen att ta initiativ till en sådan översyn och att genom styrning av myndigheterna tillse att vad vi nu anfört tillgodoses.

- 2. Utredningsgaranti, punkt 7 (S, V)**
av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju293 yrkande 4.

Ställningstagande

Vardagsbrottsligheten skapar otrygghet i samhället, och många människor blir upprörda över att de inte får den hjälp de behöver när de anmäler ett brott. Det händer att brottsanmälningar blir liggande utan åtgärder och handläggningstiderna kan vara orimligt långa. Vi vill därför införa en utredningsgaranti som innebär att alla som anmäler ett brott ska få återkoppling inom en månad om hur ärendet hanteras.

Det får ankomma på regeringen att återkomma till riksdagen med förslag som tillgodoser det anförda.

3.Handledning av poliser, punkt 10 (S, MP, V)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju411 yrkande 6.

Ställningstagande

Att poliser ska erbjudas handledning är en viktig fråga. Riksdagen tillkännagav våren 2006, på förslag av justitiekottet, till regeringen att personalhandledning ska bli en obligatorisk del i polisens verksamhet. Trots riksdagens beslut och trots att Rikspolisstyrelsen har tagit fram ett projekt är s.k. vardagshandledning ännu inte fullt ut genomförd i polismyndigheterna. Vi anser att detta snarast bör ske.

Det får ankomma på regeringen att genom sin styrning av Rikspolisstyrelsen tillse att vad vi nu har anfört tillgodoses.

4. Civila utredare inom polisen, punkt 11 (MP, V)

av Maria Ferm (MP) och Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju411 yrkande 7.

Ställningstagande

De gränsdragningsproblem som finns när det gäller civila utredare och experter och deras myndighetsutövning måste lösas för att polisens resurser ska kunna användas optimalt. En utredning har redan genomförts, vilken kan användas som grund för förslag till regler för civila utredare inom polisen och deras myndighetsutövning. Om förslagen kräver lagändringar bör regeringen snarast återkomma till riksdagen med förslag till ny reglering.

5. Nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen, punkt 14 (S, V)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju321.

Ställningstagande

Barnpornografi är ett övergrepp på barn som måste bekämpas oavsett var det begås. Vi anser att kampen mot barnpornografi på nätet skulle stärkas ytterligare om alla statliga myndigheter och verk enbart upphandlar Internetleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen i det s.k. Blockeringsprojektet.

Det får ankomma på regeringen att genom styrning av myndigheterna se till att vad vi nu har anfört tillgodoses.

6. Europeiskt polissamarbete, punkt 16 (S)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju277.

Ställningstagande

Bedrägerier som utförs med hjälp av IT-teknik är en lukrativ brottslig verksamhet som växer i omfattning. Det finns av den orsaken ett behov av att utöka det polisiära samarbetet över gränserna. Vi anser därför att det är angeläget att regeringen aktivt verkar för att den andel av EU:s resurser som används för bekämpning av gränsöverskridande brottslighet ökar. Det får ankomma på regeringen att bl.a. inom förhandlingsarbetet inom EU beakta vad vi nu har anfört.

7. Frontex, punkt 17 (V)

av Lena Olsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Sf368 yrkan-dena 16 och 17 samt 2010/11:Sf394 yrkande 6.

Ställningstagande

Vi anser att den allt hårdare gränskontrollen längs EU:s yttre gränser kan medföra att människor tar allt större risker för att försöka ta sig in i EU och tvingar dem i händerna på människosmugglare. Frontex är en del av den mur mot omvärlden som hindrar människor att söka asyl. Byrån har också fått kritik från människorättsorganisationer för att inte skilja på skyddsbehövande och andra migranter.

Frontex verksamhet bör förändras så att både asylrätten och skyldighe-ten att bistå skeppsbrutna och rädda liv ingår som en uttrycklig del av dess mandat. UNHCR bör dessutom ges förutsättningar för att medverka vid Frontex samtliga operationer. Vidare anser vi att Sverige inte ska delta i sådan Frontexverksamhet som riskerar att kränka asylrätten.

Regeringen bör i förhandlingsarbetet inom EU verka för att verksamhe-ten inom Frontex granskas och förändras på ett djupgående sätt.

8. Alkohol- och drogtestar vid trafikolyckor, punkt 22 (S)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju296 och bifaller delvis motion 2010/11:T411 yrkande 1.

Ställningstagande

I dag finns det på många polismyndigheter en rutin som innebär att man genomför alkoholutandningsprov på föraren vid trafikolyckor. Vi anser dock att det ska vara obligatoriskt att genom utandningsprov alkoholtesta förare som är inblandade i trafikolyckor när det är möjligt. Detta skulle även öka förutsättningarna för alkohol- och drogberoende att få hjälp med sina problem.

Det får ankomma på regeringen att återkomma med förslag som tillgodoser det anförda.

9. Skärpta straff för vapenbrott, punkt 23 (S)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 23 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju299 och bifaller delvis motionerna 2010/11:Ju317 och 2010/11:Ju383.

Ställningstagande

Under de senaste åren har allt fler kriminella grupperingar fått tillgång till vapen. Den organiserade brottsligheten använder vapenmakt för att sprida och upprätthålla sin verksamhet genom att bl.a. hota vittnen, företagare och representanter för rättsväsendet. Det behövs därför krafttag mot innehav av vapen. Att ha ett skarpladdat vapen på allmän plats måste räknas som grovt vapenbrott. Det är vidare för låga straff för olaga vapeninnehav. Vi anser därför att regeringen måste göra mer för att förhindra att människor bär vapen på allmän plats.

Det får ankomma på regeringen att återkomma med förslag som tillgodoser det ovan anförda.

10. Sexuell exploatering av barn, punkt 27 (MP)

av Maria Ferm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju252 yrkande 1.

Ställningstagande

Sverige har av FN:s barnrättskommitté uppmanats att öka ansträngningarna för att motverka och bekämpa barnsexturism. Vi anser att regeringen måste ta FN:s kritik på allvar och öka insatserna för att nå det mål som uttrycks i handlingsplanen mot sexuell exploatering av barn, nämligen att inga barn i andra länder ska utsättas för sexuell exploatering av personer från Sverige.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser vad vi nu har anfört.

11. Internationellt samarbete, punkt 28 (S, V)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 28 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju237.

Ställningstagande

För att bekämpa barnsexturismen anser vi att det krävs en bättre koordinering mellan Interpol, de svenska rätts- och utlandsmyndigheterna och andra EU-länders utlandsmyndigheter. Fungerande informationsrutiner skapar goda förutsättningar för samarbete i fall med misstänkta sexualbrottslingar från något av EU:s medlemsländer.

Vidare anser vi att särskilda telefonlinjer för anmälningar om misstänkt barnsexturism bör inrättas vid svenska ambassader. Information om denna möjlighet bör också spridas.

Det får ankomma på regeringen att vidta lämpliga åtgärder som tillgodoser vad vi nu har anfört.

12. Anmälmingsmöjligheter utomlands, punkt 29 (S, MP, V)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Ju252 yrkande 3, 2010/11:Ju320 yrkande 2 och 2010/11:Ju410 yrkande 2 och bifaller delvis motionerna 2010/11:Ju352 yrkande 2, 2010/11:Ju353 yrkande 2, 2010/11:Ju402 och 2010/11:Ju416 yrkande 2.

Ställningstagande

I Thailand har den svenska polissambandsmannen tillsammans med svenska ambassaden i Bangkok inrättat en särskild telefonlinje för anmälningar om misstänkt barnsexturism. Vi anser att det är viktigt att underlätta för de människor som ser dessa brott att göra en anmälan. Särskilda telefonlinjer bör därför inrättas på fler platser där svensk barnsexturism förekommer. Information om denna möjlighet bör också spridas.

Det får ankomma på regeringen att vidta lämpliga åtgärder som tillgodoser vad vi nu har anfört.

13. Statistik, punkt 30 (S, MP, V)

av Kerstin Haglö (S), Christer Adelsbo (S), Elin Lundgren (S), Anna Wallén (S), Arhe Hamednaca (S), Maria Ferm (MP), Lena Olsson (V) och Mattias Jonsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju410 yrkande 5.

Ställningstagande

Det är förvånansvärt att det inte finns någon statistik över sexualbrott mot barn som har begåtts av svenska medborgare utomlands. Det är också något som FN har kritiserat Sverige för. Vi anser därför att regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att upprätta sådan statistik genom att ge brottet en egen brottskod.

14. Tullverkets befogenheter att leta efter stöldgods, punkt 32 (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju363 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det är bara ett begränsat antal varor som är anmälningspliktiga vid gränspassage till och från Sverige. Det är troligt att varor som har tillgripits genom brottsligt förfarande förs ut ur landet och omsätts i andra länder. Stöldgods som lämnar Sverige är dock ett flöde som Tullverket i dag inte har rätt att leta efter. Vi anser att Tullverket bör ges befogenhet att genomföra kontroller i syfte att återfinna stöldgods och misstänkta olagliga kontanter. Det skulle försvåra för brottslingar att få avsättning för stöldgods och hindra att rånbyten förs ut ur landet. Vidare skulle en sådan befogenhet troligen bidra till att klara upp fler mängdbrott. Vi anser att det bör vara anmälningspliktigt att föra in och ut större summor pengar, även inom EU.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser vad vi nu har anfört.

15. Tullverkets befogenheter i övrigt, punkt 33 (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2010/11:Ju370 yrkande 1, 2010/11:Ju396, 2010/11:Ju397 och 2010/11:Ju398.

Ställningstagande

Illegala restauranger köper ofta alkohol från personer som reser utomlands och köper stora mängder alkohol. Vissa av dem är dömda för smugglings- och langningsbrott. Jag anser därför att Tullverket bör ges befogenhet att lagra information om personer som dömts för smugglings- och langningsbrott.

Jag anser vidare att Tullverket bör ges befogenhet att göra fysiska kontroller i skatteupplag. Detta skulle kunna förhindra att kriminella grupper använder företag med tillstånd att inneha skatteupplag för att på så sätt illegalt föra in tobak till Sverige.

Jag anser också att Tullverket bör ges befogenhet att inleda förundersökning när det gäller människosmuggling. I dag finns inte något författningsstöd för en tulltjänsteman att ingripa om han eller hon misstänker att människosmuggling pågår. Att ge Tullverket denna befogenhet skulle öka effektiviteten och rättssäkerheten som helhet. Jag anser även att Tullverket bör ges befogenheter att inleda förundersökning när det gäller varumärkesintrång. Förfalskning av varor omsätter stora summor pengar, och ofta är den grova organiserade brottsligheten involverad. Varorna kan även vara en fara för konsumenter, t.ex. när det gäller livsmedel och läkemedel. Om Tullverket ges denna befogenhet ökar möjligheten att snabbt och effektivt ingripa mot förfalskade varor.

Det får ankomma på regeringen att vidta åtgärder som tillgodoser vad jag nu har anfört.

16. Offentliga brottsregister, punkt 35 (SD)

av Kent Ekeröth (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2010/11:Ju425 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Jag anser att det till skydd för medborgarna bör inrättas ett offentligt register över dömda pedofiler som bedöms ha hög återfallsrisk samt över flerfaldigt dömda våldtäktsmän. De uppgifter som skulle finnas i registret omfattas redan i dag av offentlighetsprincipen eftersom domar i regel är offentliga, allmänna handlingar. Barnfamiljer och andra kan då mer effektivt få information om dömda sexualbrottslingar är bosatta i närområdet. Registret kan också bidra till att den dömda brottslingen känner att det finns en kontrollfunktion, något som i sig kan ha en avhållande effekt. Det finns flera exempel på länder som har liknande register, t.ex. USA och England.

Det får ankomma på regeringen att återkomma till riksdagen med förslag som tillgodoser det ovan anförda.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2010

2010/11:Sk384 av Peter Jeppsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av reglerna för identitetskontroll.

2010/11:Ju201 av Allan Widman m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en skärpt vapenpolitik.

2010/11:Ju210 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att polisen ska kunna begära fram identiteten bakom ett specifikt IP-nummer även när brottet bara kan leda till bötesstraff.

2010/11:Ju211 av Ann-Kristine Johansson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av regelverket för beredskapspolisen.

2010/11:Ju218 av Bengt-Anders Johansson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om registrering av vapen i samband med brott.

2010/11:Ju220 av Lars Beckman (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att synliggöra polisens arbete i förebyggande syfte.

2010/11:Ju229 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att polisen tillåts att använda elpiistol även i Sverige.

2010/11:Ju237 av Börje Vestlund (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nödvändiga åtgärder för att motverka barnsexturism.

2010/11:Ju246 av Jan R Andersson och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om minskad administrativ börda för restauranger.

2010/11:Ju252 av Jan Lindholm (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inga barn i andra länder ska utsättas för sexuell exploatering av personer från Sverige.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att möjligheterna att anmäla misstanke om barnsexturism på ett förenklat sätt bör införas vid samtliga svenska beskickningar med en stationerad polissambandsman.

2010/11:Ju253 av Margareta Pålsson (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om alkoholtest av omhändertagna personer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att åstadkomma förbättringar av lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m.

2010/11:Ju260 av Katarina Brännström och Ann-Charlotte Hammar Johnsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om befogenhet för andra än polisen att bötfälla för nedskräpning.

2010/11:Ju277 av Christina Karlsson och Jasenko Omanovic (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka bekämpningen av gränsöverskridande IT-brottslighet.

2010/11:Ju278 av Anders Hansson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att använda sig av brottsprovokation när det gäller sexualbrott mot unga på Internet.

2010/11:Ju290 av Jonas Jacobsson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till förordnande av ordningsvakter och parkeringsvakter att direkt bötfälla personer som gör sig skyldiga till nedskräpning.

2010/11:Ju292 av Johan Pehrson (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att närmare utreda förutsättningarna för en gränskontrollmyndighet, med ett samlat ansvar för personkontrollen.

2010/11:Ju293 av Morgan Johansson m.fl. (S):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en utredningsgaranti.

2010/11:Ju296 av Hans Hoff m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om utandningsprov.

2010/11:Ju299 av Hans Hoff (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skärpa straffen för brott mot vapenlagen.

2010/11:Ju317 av Thomas Finnborg och Ann-Charlotte Hammar Johansson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om olaga vapeninnehav.

2010/11:Ju320 av Fredrik Lundh Sammeli och Hannah Bergstedt (båda S):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenklade möjligheter att anmäla misstanke om barnsexturism bör införas vid fler svenska beskickningar med stationerad polissambandsman.

2010/11:Ju321 av Fredrik Lundh Sammeli (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att försvåra åtkomsten till barnpornografiskt material och om att statliga myndigheter och verk endast ska upphandla nätleverantörer som samarbetar med Rikskriminalpolisen.

2010/11:Ju339 av Margareta B Kjellin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten av ge polisen rättigheter att drogtesta bilförare genom salivtest.

2010/11:Ju348 av Andreas Norlén och Ulf Berg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett registreringssystem så att man kan skilja mellan brott som begås med legala respektive illegala vapen.

2010/11:Ju352 av Lena Asplund (M):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenklade möjligheter att anmäla misstanke om barnsexturism införs vid samtliga svenska beskickningar med stationerad svensk polissambandsman.

2010/11:Ju353 av Penilla Gunther (KD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det lättare att anmäla misstänkta brott på plats i länder där det förekommer barnsexturism.

2010/11:Ju362 av Carina Hägg och Carina Ohlsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om personskyddet och analys av hotbilder.

2010/11:Ju363 av Peter Jeppsson (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att ge Tullverket befogenheter att leta efter stöldgods och misstänkta olagliga kontanter i samband med gränspassage.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att inom EU verka för befogenheter att leta efter stöldgods och misstänkta olagliga kontanter i samband med gränspassage.

2010/11:Ju370 av Torkild Strandberg (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tullen bör få lagra information om personer som dömts för smugglings- och langningsbrott.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bevisprovokation.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om övriga förstärkta tvångsmedel i kampen mot organiserad brottslighet.

2010/11:Ju372 av Lars-Arne Staxäng och Finn Bengtsson (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om auktorisering av väktare och ordningsvakter.

2010/11:Ju373 av Lars-Arne Staxäng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om trafiksäkerhetsmedvetenheten inom Sveriges polismyndigheter.

2010/11:Ju377 av Jessika Vilhelmsson och Ulf Berg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av polisens uppdrag.

2010/11:Ju381 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en jägare efter fem års innehav av jägarexamen bör kunna ges möjlighet att utöka vapengarderoben till åtta vapen.

2010/11:Ju382 av Mikael Cederbratt m.fl. (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändra lagstiftningen så att polisen i rutinmässiga kontroller av bilförare även har möjlighet att utföra drogtestar.

2010/11:Ju383 av Mikael Cederbratt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att höja straffsatsen för illegalt vapeninnehav.

2010/11:Ju385 av Mikael Cederbratt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett tydligare regelverk för polisens arbetsmetoder.

2010/11:Ju396 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tullverket befogenhet att få göra fysiska kontroller i skatteupplag.

2010/11:Ju397 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tullverket befogenhet att inleda förundersökning om varumärkesintrång.

2010/11:Ju398 av Marietta de Pourbaix-Lundin (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tullverket befogenhet att inleda förundersökning om människosmuggling.

2010/11:Ju402 av Maria Lundqvist-Brömster (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ytterligare insatser för att bekämpa barnsexturism.

2010/11:Ju410 av Lena Olsson m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta s.k. hotlines vid svenska ambassader för anmälan om sexualbrott mot barn.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att upprätta statistik för sexualbrott som utförts av svenska medborgare och som begåtts mot barn utomlands.

2010/11:Ju411 av Lena Olsson m.fl. (V):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om handledning för poliser.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om reglering av civilutredares befogenheter.

2010/11:Ju416 av Ulrika Carlsson i Skövde och Anders Flanking (båda C):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förenklade möjligheter att anmäla misstanke om barnsexturism införs vid samtliga svenska beskickningar med stationerad polissambandsman.

2010/11:Ju425 av Kent Ekeröth och Mattias Karlsson (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett offentligt register över dömda pedofiler med hög återfallsrisk.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett offentligt register över flerfaldigt dömda våldtäktsmän.

2010/11:C314 av Andreas Norlén och Mats Johansson (båda M):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om uppföljning av Rikspolisstyrelsens riktlinjer för riskanalyser.

2010/11:Sf368 av Christina Høj Larsen m.fl. (V):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att granska och förändra verksamheten i EU:s gränsövervakningsbyrå Frontex.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige inte ska delta i sådan Frontexverksamhet som riskerar att kränka asylrätten.

2010/11:Sf394 av Maria Ferm m.fl. (MP):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Sveriges deltagande i EU:s gränsövervakningsbyrå Frontex samt att granska och förändra verksamheten i Frontex.

2010/11:Kr302 av Annelie Enochson och Fredrick Federley (KD, C):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att de judiska institutionerna och den judiska livsstilen skyddas i Sverige.

2010/11:T411 av Anita Brodén och Annika Qarlsson (FP, C):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatorisk drogtestning av förare vid olyckor.